

Nr 32.

Ankom till riksdagens kansli den 1 juni 1929 kl. 8 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, angående beräkning av bevillningarna för budgetåret 1929/1930, m. m.

Jämlikt § 40 riksdagsordningen avgiver bevillningsutskottet härmed förslag till beräkning av de särskilda bevillningarnas belopp för budgetåret 1929/1930 vid tillämpning av gällande eller vid innevarande riksdag fastställda grunder.

På sätt framgår av det vid årets statsverksproposition fogade utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 4 januari 1929 (bilaga till 1929 års statsverksproposition: inkomsterna), har chefen för finansdepartementet nämnda dag underställt Kungl. Maj:ts prövning finansplan och inkomstberäkning för budgetåret 1929/1930 jämte därmed sammanhängande frågor. Departementschefen här därvid anmält, bland annat, riksräkenskapsverkets skrivelse den 6 december 1928 med inkomstberäkning för nämnda budgetår.

I sitt anförande till förenämnda statsrådsprotokoll har departementschefen till en början yttrat sig rörande de allmänna förutsättningarna för statsregleringen och därvid uttalat sig om det ekonomiska läget under år 1928, om konjunkturutsikterna och om kassafondens ställning samt därefter övergått till att yttra sig om finansplanen. Av de förutsättningar, från vilka departementschefen därvid ansett sig böra utgå, har departementschefen funnit framgå, att möjligheter till icke oväsentliga skattelindringar stode öppna. Under förutsättning av samma skatter och skattesatser som för närvarande samt av oförändrade taxebestämmelser vid statens järnvägar skulle nämligen, enligt departementschefens uppfattning, de påräkneliga inkomsterna för nästa budgetår överstiga summan av samtliga utgiftsanslag i riksstatsförslaget med omkring 25 miljoner kronor.

Departementschefen har därefter anfört följande:

»Vad angår de lättnader i skatter och avgifter, som sålunda kunna komma ifråga, synes den redan tidigare i utsikt ställda nedsättningen av godstaxorna vid statens järnvägar i första hand böra bringas till verkställighet. Av tekniska skäl kan taxesänkningen icke inträda förr än vid ingången av år 1930. Sänkningen beräknas för helt år medföra en reduktion i statsbanornas överskott med 8.5 miljoner kronor. Med hänsyn till tiderna för överskottets inleverering

ring till statsverket drabbas emellertid budgetåret 1929/1930 av en inkomstminskning å allenast omkring 3.5 miljoner kronor.

Den direkta beskattningens lättande är alltjämt en angelägenhet av största vikt såväl för skattedragarna i allmänhet som särskilt med hänsyn till näringslivets intressen och dess konkurrensmöjligheter i förhållande till utlandet. I anslutning härtill synes mig det procenttal, efter vilket inkomst- och förmögenhetsskatten beräknas, böra sänkas med 10 enheter, d. v. s. från nuvarande siffran 150 till 140. Härav föranledes en sänkning i skattens avkastning med över 9 miljoner kronor.

I syfte att ytterligare för konsumenterna förbilliga den för hela folkförsörjningen så viktiga artikel som sockret utgör, förordar jag, att sockerskatten, som för närvarande utgår med 4 öre per kilogram, helt avskaffas. Den härav föranledda skattelättnaden kan uppskattas till 8.5 miljoner kronor årligen, ehuru väl för nästa budgetår inkomstminskningen för statsverket begränsas till inemot 7 miljoner kronor, enär viss på innevarande budgetår belöpande skatt inflyter först efter det nya budgetårets ingång. Då emellertid proposition angående åtgärder för den inhemska sockerbetodlingens tryggande senare torde komma att avlätas till riksdagen, kan vid bifall till propositionen den genom sockerskattens avskaffande åvägabragta skattelättnaden beräknas först efter hand i sin helhet komma konsumtionen till godo.

Färsk frukt ingår under senare tid i allt större omfattning bland allmänna förbrukningsartiklar och spelar för folknäringen och folkhälsan en betydelsefull roll. Tullsatsen å färska äpplen och päron torde böra upphävas för månaderna januari—juli, under vilken tid tullsatsen i fråga icke spelar någon roll såsom skydd för den inhemska fruktodlingen utan praktiskt taget har karaktären av finanstill. Även torkade plommon och sviskon utgöra i den nutida hushållningen en viktig konsumtionsvara. Tullen härå torde böra helt bortfalla. Citroner hava såsom närings- och hälsomedel icke ringa betydelse, och tullfrihet bör införas jämväl för denna artikel. Därest nu nämnda tullättnader beslutas, kan tullmedlens avkastning beräknas minskad med 3 miljoner kronor.

Från näringslivets sida hava med stegrad styrka önskemål framförts om sänkning av stämpelavgiften vid köp och byte av aktier, vilken avgift för närvarande är sex gånger högre än den ursprungliga, år 1908 fastställda och fyra gånger högre än den stämpelavgift, som utgick enligt fondstämpelförordningen i dess år 1913 givna lydelse. Jag tillstyrker, att ifrågasvarande stämpelavgift nedsättes till hälften, vilket beräknas medföra en reduktion i stämpelmedlens avkastning av omkring 2 miljoner kronor.

Slutligen böra lastpenningarna, vilka drabba sjöfartsnäringen och verka till fördyrande av importvarorna, helt avskaffas, varav föranledes en minskning i skatteintäkt av 0.75 miljon kronor.»

I det följande kommer utskottet att vid behandlingen av de särskilda bevillningarna lämna redogörelse för innehållet i riksräkenskapsverkets ovannämnda skrivelse samt för vad Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen föreslagit ävensom för vad föredragande departementschefen för egen del anfört.

1:o.

Inkomst- och förmögenhetsskatten.

De beräknade och behållna inkomsterna av inkomst- och förmögenhetsskatten hava — bortsett från den tidigare utgående s. k. B-skatten — utgjort:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1923/1924	124,000,000	135,718,956	—
» 1924/1925	133,000,000	138,514,666	+ 2,795,710
» 1925/1926	137,000,000	144,265,840	+ 5,751,174
» 1926/1927	139,000,000	143,870,552	— 395,288
» 1927/1928	147,000,000	145,666,368	+ 1,795,816
» 1928/1929	142,000,000	—	—

Det torde böra erinras, att det procenttal av grundbeloppet, efter vilket skatten beräknas, fastställts till 175 för åren 1921—1924, 170 för år 1925, 160 för åren 1926 och 1927 samt 150 för år 1928.

Departementschefen har till en början rörande förevarande inkomsttitel *Departements-* anfört följande: *chefen.*

»För beräkningen i statsverkspropositionen av inkomst- och förmögenhetsskatten för åren 1923, 1924, 1925 och 1926 har inom finansdepartementet tillämpats en metod, för vilken utförlig redogörelse meddelats i en bilaga till 1923 års statsverksproposition. För åren från och med 1927 har motsvarande beräkning under medverkan från statistiska centralbyrån verkställts av riksräkenskapsverket.

Såsom utgångspunkt för beräkningarna av det antagliga utfallet av 1929 års skattetaxeringar har riksräkenskapsverket härvid utnyttjat en av statistiska centralbyrån efter riksräkenskapsverkets hemställda utarbetad sammanställning rörande 1928 års skattetaxeringar, vilken sammanställning är intagen å sid. 14 i riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1929/1930¹. Genom vidtagande av vissa höjningar, respektive sänkningar i de i sammanställningen ingående detaljsiffrorna har riksräkenskapsverket nått fram till en uppskattning av utfallet av 1929 års skattetaxeringar.

¹ Sammanställningen åtföljer detta betänkande såsom bilaga A.

Resultatet av riksräkenskapsverkets kalkyler framgår av de uppgifter, som lämnats i tabellen 'beräkningar angående 1929 års skattetaxeringar' — — —¹.

En jämförelse mellan taxeringsresultatet för år 1928 och de av riksräkenskapsverket verkställda taxeringsberäkningarna för år 1929 ter sig sålunda:

	1928 Milj. kr.	1929 Milj. kr.	Stegring (+) eller minskning (—)	
			Milj. kr.	%
Inkomst av fast egendom	678.7	695	+ 16.3	+ 2.3
» » kapital	481.5	450	— 31.5	— 7.0
» » arbetsanställning m. m.	3,602.8	3,630	+ 27.2	+ 0.7
» » rörelse eller yrke eller eljest	933.8	900	— 33.8	— 3.8
Summa uppskattad inkomst	5,696.8	5,675	— 21.8	— 0.4
Avdrag	623.4	643	+ 19.6	+ 3.0
Återstod	5,073.4	5,032	— 41.4	— 0.8
$\frac{1}{60}$ av den taxerade förmögenheten	255.0	260	+ 5.0	+ 1.9
Till inkomst- och förmögenhetsskatt				
taxerat belopp	5,328.4	5,292	— 36.4	— 0.7
Utnyttjade orts- och familjeavdrag	2,867.1	2,825	— 42.1	— 1.5
Beskattningsbart belopp	2,461.3	2,467	+ 5.7	+ 0.2
Därav:				
a) Enskilda skattskyldiga	1,938.6	2,023	+ 84.4	+ 4.2
b) Aktiebolag m. fl.	522.7	444	— 78.7	— 17.7.»

Riksräken-
skapsverket.

De av riksräkenskapsverket verkställda taxeringsberäkningarna har ämbetsverket motiverat på följande sätt:

»Beträffande inkomsten av jordbruket ansåg sig riksräkenskapsverket nästlidet år (1927) på grund av det dåliga skörderesultatet för året böra sänka inkomsten för såväl enskilda som andra skattskyldiga gentemot närmast föregående år. Denna sänkning har visat sig överflödig, i det att inkomsten stigit för enskilda från 415.6 till 420.4 miljoner kronor samt för aktiebolag m. fl. från 31 till 34 miljoner kronor. Det synes härav framgå — och detta besannar sig vid en undersökning för tidigare år — att skördeförhållandena förvånande litet och i varje fall icke omedelbart inverka på taxeringen till inkomst av jordbruksfastighet. Med hänsyn härtill anser sig icke riksräkenskapsverket böra, trots den bättre skörden innevarande år (1928), höja inkomsten av jordbruksfastighet mera än till en jämning uppåt till helt 5-tal, alltså till 425 miljoner kronor för enskilda skattskyldiga och 35 miljoner kronor för aktiebolag m. fl.

Beträffande inkomsten av annan fastighet än jordbruksfastighet redovisas i centralbyråns tabell för de enskilda den av riksräkenskapsverket antagna inkomstökningen med 5 miljoner kronor. Samma höjning föreslår riksräkenskapsverket nu, varigenom inkomstbeloppet skulle bli 160

¹ Tabellen åtföljer detta betänkande såsom bilaga B.

miljoner kronor. För aktiebolagen räknade riksräkenskapsverket i fjor med stillastående, men utvisar taxeringsresultatet en stegring med 7.5 miljoner kronor till 69.3 miljoner kronor. En höjning till 75 miljoner kronor synes riksräkenskapsverket vara skälig.

Inkomsten av kapital har stegrats något mera än riksräkenskapsverket antagit och med praktiskt taget samma belopp som mellan taxeringarna 1926 och 1927 eller från 407.7 till 421.5 miljoner kronor. Med hänsyn särskilt till ökade aktieutdelningar torde stegringen kunna antagas fortsätta till åtminstone 430 miljoner kronor.

För aktiebolagens kapitalinkomster hade riksräkenskapsverket förra året räknat med en hälften så stor ökning som närmast förut eller allenast från 42 till 43 miljoner kronor. På denna punkt innebär den av centralbyrån nu beräknade siffran ett överraskande språng uppåt, i det att denna höjts till ej mindre än 60 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket torde väl ej taga alltför mycket miste, om huvudparten av stegringen hänföres till utdelningar från dotterbolag i utlandet till en del av våra största, internationellt förgrenade företag. Vid taxeringen nästa år (1929) skall den s. k. kedjebeskattningen ej tillämpas. Fördenskull kommer nu ifrågakarande post att undergå en kraftig reduktion. Sälunda kommer den inkomst av Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag, som i år tillförts trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösund med omkring 23 miljoner kronor, att bortfalla. Med beräkning att ifrågakarande post i övrigt minskas med ej fullt samma belopp som för nämnda bolag, torde den återstående delen kunna upptagas till i avjämnat tal 20 miljoner kronor.

En annan inkomstgrupp, beträffande vilken centralbyråns beräkning ej obetydligt skiljer sig från riksräkenskapsverkets förhandskalkyl, är gruppen inkomst av arbetsanställning m. m. Då vid 1926 och 1927 års taxeringar ökning av denna inkomstpost redovisats med respektive 76 och 78.4 miljoner kronor, antog ämbetsverket i fjor — med utgångspunkt från ökad arbetstillgång under 1927 — en något kraftigare stegring eller med cirka 90 miljoner kronor. I verkligheten gick posten blott upp med 63 miljoner kronor till 3,602.8 miljoner kronor. Vad utvecklingen under innevarande år (1928) beträffar, är det på grund av de stora arbetsinställelserna givetvis betydligt svårare än eljest att göra en tillförlitlig uppskattning. Enligt en inom socialstyrelsen gjord utredning, varav riksräkenskapsverket erhållit del, hava de på grund av arbetsinställelserna inträdda avlöningsförlusterna uppskattats till omkring 35 miljoner kronor, detta oavsett vad som kan efter konflikternas avslutande hava tagits igen genom forcering av arbetet. Därest man antager, att om strejkerna icke inträffat, inkomsten av arbetsanställning skulle hava tillvuxit med ungefär samma belopp som från 1926 till 1927, samt därifrån drager ovannämnda siffra för avlöningsförluster, skulle kvarstå en inkomstökning av 28 miljoner kronor. Med hänsyn till bland annat att arbetslösheten inom fackföreningarna legat omkring 10 procent lägre under 1928 än under 1927 sy-

nes denna höjning ej vara osannolik. I enlighet härmed har riksräkenskapsverket ansett sig kunna räkna med en inkomstsiffra för 1928 av 3,630 miljoner kronor eller samma belopp som av verket beräknades för 1927.

Beträffande inkomsten av rörelse eller yrke eller eljest har enligt statistiska centralbyråns tabell för enskilda skattskyldiga stegringen blivit nästan exakt lika med den av riksräkenskapsverket antagna eller från 502.4 till 515.3 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket föreslår nu en liknande höjning till 525 miljoner kronor. För aktiebolagen har den av riksräkenskapsverket antagna ökningen från 383.3 till 400 miljoner kronor överträffats ej obetydligt, i det att enligt tabellen siffran stigit till 418.5 miljoner kronor. På denna post är det nu ofrånkomligt att göra en betydlig reduktion på grund av arbetsinställelserna. Att konflikterna inom trävaruhanteringen — särskilt inom pappersmasse- och pappersindustrierna — komma att medföra nedgång i inkomsterna från dessa viktiga industrigrenar är givet, men det torde få antagas, att inkomstminskningen här uppväges genom inkomstökningen inom de industrigrenar, som haft en gynnsam utveckling. Beträffande järngruvorna måste man däremot räkna med avsevärda inkomstreduktioner. Hela vinsten från Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag bortfaller sålunda och därmed jämväl huvuddelen av inkomsten för trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösund. Vidare är att märka, att på grund av ändrade regler för beskattningen av monopolbolagen — inräknat rusdrycksförsäljningsbolagen — siffran för bolagens inkomst av rörelse kommer att ytterligare reduceras. Riksräkenskapsverket håller före, att man av nu nämnda anledningar måste sänka förevarande inkomstpost något under det belopp, som redovisats för 1927, förslagsvis till 375 miljoner kronor.

Den uppskattade sammanlagda inkomsten kommer enligt ovanstående att uppgå till 5,675 miljoner kronor, därav 5,170 för enskilda och 505 för bolag.

Avdragsposterna lära enligt den nya förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt bliva ungefärligen desamma som enligt den nu gällande inkomst- och förmögenhetsskatteförordningen. Beloppet för sådana avdrag, som omförmälas i 11 § 2 mom. 4:o) av den nuvarande bevillningsförordningen — d. v. s. för ränta å gäld, förlust å viss inkomstkälla, periodiskt understöd, försäkringspremier m. m. — har av riksräkenskapsverket höjts från 246.4 miljoner till 253 miljoner kronor. Avdragen för kommunalutskylder hava i enlighet med en av statistiska centralbyrån verkställd beräkning uppskattats till 350 miljoner kronor. Övriga vid bevillningstaxeringen ej åtnjutna avdrag, d. v. s. för värdeminskning å byggnader, vissa förluster m. m., hava bibehållits vid 40 miljoner kronor.

De enskildas förmögenhet torde främst på grund av stegrade aktievärden hava ökats. Riksräkenskapsverket har beräknat sextiondedelen av den taxerade förmögenheten till 260 miljoner kronor mot 255 miljoner kronor vid innevarande års taxering.

Det till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet har i enlighet med förestående beräkningar av riksräkenskapsverket uppskattats för enskilda till 4,848 miljoner kronor samt för aktiebolag m. fl. till 444 miljoner kronor eller tillsammans 5,292 miljoner kronor.

Från sist angivna belopp för enskilda skattskyldiga skola avgå ords- och familjeavdrag. Med stöd av de sammanställningar, som förekomma i särskilda utskottets utlåtande nr 1 vid 1928 års riksdag, har riksräkenskapsverket funnit sig kunna antaga en minskning av ifrågavarande avdrag med omkring 60 miljoner kronor. Då emellertid denna avdragspost normalt borde hava ökats — särskilt på grund av arbetsinkomstens stegring — har riksräkenskapsverket ansett sig ej kunna sätta ned avdragsposten mera än från 2,867,1 till 2,825 miljoner kronor.

De beskattningsbara beloppen vid 1929 års taxering hava sålunda beräknats till 2,023 miljoner kronor för enskilda skattskyldiga och till 444 miljoner kronor för aktiebolag m. fl. eller tillhopa 2,467 miljoner kronor.»

Departementschefen har, efter att hava hänvisat till riksräkenskapsverkets ovan återgivna motivering för de av verket vidtagna, i tablån å sid. 4 redovisade höjningarna respektive sänkningarna av olika inkomst- och avdragsbelopp, vidare anfört:

»Såsom närmare framgår av tablåns siffermaterial har för 1929 års taxeringar minskning beräknats inträda beträffande inkomsten såväl av kapital som av rörelse. Nedgången av det förra slaget av inkomst sammanhänger med bortfallandet av den s. k. kedjebeskattningen. Minskningen åter av inkomsten av rörelse är att återföra till de omfattande arbetsinställelserna under år 1928. Nämda arbetsinställelser hava jämväl föranlett, att man beträffande inkomsten av arbetsanställning vid 1929 års taxering räknat med en relativt liten förhöjning.

Den i tablån redovisade minskningen av utnyttjade ords- och familjeavdrag sammanhänger med de ändrade, delvis sänkta ordsavdrag, som beslutats vid 1928 års riksdag.

Slutresultatet av riksräkenskapsverkets beräkning innebär, att de totala beskattningsbara beloppen höjts med 0.2 procent. För enskilda skattskyldiga har beräknats en höjning med 4.2 procent och för aktiebolag m. fl. en sänkning om 17.7 procent.

På grundval av de beskattningsbara beloppen beräknar riksräkenskapsverket härefter den debiterade inkomst- och förmögenhetsskatten sålunda.

Medelskatteprocenten har år 1928 för enskilda skattskyldiga uppgått till 5.57 procent och för aktiebolag m. fl. till 8.57 procent av de beskattningsbara beloppen. Under förutsättning att det procenttal av grundbeloppet, med vilket skatten skall uttagas, förblir oförändrat, bör enligt verkets uppfattning även för 1929 års taxering kunna antagas, att skatten kommer att i medeltal utgå efter samma procenttal. Den debiterade skatten för år 1929 skulle då komma att uppgå till sammanlagt 150.8 miljoner kronor.

Departements-
chefen.
(Forts.)

Beräknas skatten inflyta med samma procent av det debiterade beloppet som under budgetåret 1927/1928 eller med 96.1 procent, blir den behållna inkomsten för budgetåret 1929/1930 144.9 miljoner kronor, vilket belopp av riksräkenskapsverket avrundats till 145 miljoner kronor.

Sänkes åter, såsom jag förordat, nyssnämnda procenttal av grundbeloppet från senast fastställda 150 procent till 140 procent, nedgå förut angivna medelskatteprocent för enskilda skattskyldiga till 5.20 procent och för aktiebolag m. fl. till 8.00 procent. Med dessa procentsatser skulle den debiterade skatten för år 1929 uppgå till 105.2 miljoner kronor för enskilda och 35.5 miljoner kronor för aktiebolag m. fl. eller alltså sammanlagt till 140.7 miljoner kronor. Den behållna inkomsten av skatten för budgetåret 1929/1930 skulle sålunda, under antagande att 96.1 procent av den debiterade skatten inflyter, komma att uppgå till 135.2 miljoner kronor.

I stort sett finner jag de av riksräkenskapsverket angivna synpunkterna hållbara och de utvecklade skälen för höjningarna respektive sänkningarna av de i verkets sammanställning ingående detaljsiffrorna väl grundade. Den i tablån redovisade minskningen av utnyttjade orts- och familjeavdrag, vilken sammanhänger med de vid 1928 års riksdag ändrade avdragsbestäm- melse- rna, finner jag dock vara väl knappt tilltagen. I betraktande härav synes nyssnämnda belopp 135.2 miljoner kronor kunna avrundas uppåt till 136 miljoner kronor.

För bedömande av det slutresultat, till vilket beräkningen på grundval av riksräkenskapsverkets kalkyler rörande 1929 års skattetaxering sålunda når fram, torde det slutligen vara av intresse att undersöka ifrågasvarande inkomsttittels utveckling under en följd av år. I efterföljande tablå har för detta ändamål beräkning verkställtts angående storleken av de belopp, med vilka inkomst- och förmögenhetsskatten (exklusive B-skatten) avseende bud- getåret 1923/1924 och följande budgetår skulle hava debiterats respektive influtit, därest skatten under hela perioden utgått med 140 procent av grund- beloppet.

B u d g e t å r	Debiterad skatt			Inflytande skatt	
	Milj. kr.	Höjning (+) eller minskning (—) från föregående år		Milj. kr.	I procent av debiterad skatt %
		Milj. kr.	%		
1923/1924.....	113.1			108.6	96.0
1924/1925.....	116.0	+ 2.9	+ 2.6	110.8	95.5
1925/1926.....	124.8	+ 8.3	+ 7.2	118.8	95.6
1926/1927.....	130.2	+ 5.9	+ 4.7	125.9	96.7
1927/1928.....	132.6	+ 2.4	+ 1.8	127.4	96.1
1928/1929.....	142.6	+ 10.0	+ 7.5	¹ 135.0	¹ 94.7
1929/1930.....	141.5	— 1.1	— 0.8	136.0	96.1

¹ Den för budgetåret 1928/1929 angivna skatteintäkten och inflytandeprocenten hava beräknats under hänsynstagande till att för nämnda budgetår vissa betydande extra ordinära skatterestitutioner lära vara att förvänta.

Såsom framgår av tablan, har utfallet av inkomst- och förmögenhets- skatten från och med budgetåret 1924/1925 till och med innevarande budget- år oavbrutet i avsevärd grad förbättrats. Den genomsnittliga årliga steg- ringen av den debiterade skatten vid taxeringarna åren 1923—1928 har uppgått till 5.2 procent. 1928 års taxering utvisar en motsvarande stegring om 7.5 procent. Det av mig beräknade beloppet för den vid 1929 års taxering debiterade inkomst- och förmögenhetsskatten däremot innebär enligt tablan en minskning från närmast föregående budgetår med 0.8 procent.

I enlighet med vad sålunda anförts torde avkastningen av inkomst- och förmögenhetsskatten i riksstaten för nästkommande budgetår böra upptagas till 136 miljoner kronor.»

I anslutning till vad departementschefen sålunda anført, har Kungl. Maj:t *dels* föreslagit riksdagen att besluta, att inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1929 skall utgå med 140 procent av de i 18 § i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt stadgade grundbelopp, *dels ock* upptagit ifrågavarande inkomstittel till 136,000,000 kronor i det i statsverksproposi- tionen intagna förslaget till riksstat.

Statsverks-
propositionen.

I de likalydande motionerna nr 90 i första kammaren av herr *Möller* och nr 151 i andra kammaren av herr *Hansson* i Stockholm har, såvitt nu är i fråga, hemställts, att riksdagen måtte besluta att avslå Kungl. Maj:ts förslag om sänkning av inkomst- och förmögenhetsskatten.

Motionerna
I: 90 och
II: 151.

Beträffande motiveringen för detta yrkande får utskottet hänvisa till den i första kammaren väckta motionen.

Rörande utfallet av 1929 års taxeringar till inkomst- och förmögenhets- skatt har utskottet från finansdepartementet mottagit följande, den 27 maj 1929 dagtecknade promemoria:

P. M. från
finansdeparte-
mentet.

»Efterföljande beräkningar äro i huvudsak grundade på särskilt infordrade uppgifter rörande utfallet av taxeringarna i de taxeringsdistrikt, där taxerings- arbetet hunnit avslutas den 15 innevarande maj. För landsbygden föreligga härvid relativt fullständiga uppgifter. Jämväl för städerna ha uppgifter inkommit för ett avsevärt antal taxeringsdistrikt. För Stockholms stad före- ligga emellertid ännu ej några motsvarande sammanräkningar rörande taxe- ringsresultaten. Ett större antal i Stockholm taxerade bolag hava dock underkastats särskild undersökning.

	Aktiebolag	Övriga
Beskattningsbart belopp, miljoner kronor:		
Stockholm	246.6	617.7
Göteborg	78.0	178.7
Malmö	24.6	85.1
Övriga städer med mer än 15,000 invånare	59.8	279.5
Städer med mindre än 15,000 invånare	39.4	310.3
Samtliga städer	448.4	1,471.3

	Aktiebolag	Övriga
Landsbygd	52.7	634.2
Hela riket	501.1	2,105.5
Beräknad skatteprocent i medeltal	8.00 %	5.20 %
Uträknad skatt miljoner kronor	40.1	109.5
	149.6	
Härav beräknas inflyta 96.1 procent eller miljoner kronor		143.8

Förestående beräkningar äro verkställda under förutsättning att inkomst- och förmögenhetsskatten skall utgå med 140 procent å skattens grundbelopp.»

Utskottet.

Beträffande inkomst- och förmögenhetsskatten under budgetåret 1927/1928 och de tre första kvartalen av budgetåret 1928/1929 har bevillningsutskottet från riksräkenskapsverket erhållit följande uppgifter:

	Budgetåret 1927/1928		Budgetåret 1928/1929
	¹ / ₇ 1927— ³⁰ / ₆ 1928	¹ / ₇ 1927— ³¹ / ₃ 1928	¹ / ₇ 1928— ³¹ / ₃ 1929
Influtet	kr. 148,079,674: 52	145,042,243: 65	147,561,908: 83
Utgifter för inkomstiteln	» 2,413,306: 42	2,183,763: 19	3,584,803: 34
Behållen inkomst	kr. 145,666,368: 10	142,858,480: 46	143,977,105: 49.

Med stöd av ovan införda, inom finansdepartementet upprättade promemoria rörande utfallet av 1929 års taxering har utskottet ansett sig kunna för nästa budgetår beräkna, att i inkomst- och förmögenhetsskatt skulle med en skatteprocent av 140 inflyta ett belopp av 144 miljoner kronor samt med en skatteprocent av 145 eller 150 ett belopp av 149 respektive 154 miljoner kronor.

På sätt framgår av departementschefens ovan återgivna anförande (sid. 1 och 2) har departementschefen, vid uppgörandet av statsverkspropositionens förslag till riksstat, med de förutsättningar från vilka departementschefen därvid ansett sig böra utgå, funnit möjlighet till icke oväsentliga skattelindringar föreligga. Förslag om sådana hava även av Kungl. Maj:t framlagts såväl i statsverkspropositionen som, i enlighet med vad departementschefen i sitt nyss omförmälda anförande förebådat, i sedermera till riksdagen avlätna propositioner. Av uppgifter, som efter hand blivit tillgängliga rörande den påräkneliga avkastningen av de särskilda inkomstitlarna, samt av meddelanden från statsutskottet rörande budgetställningen har framgått, att det statsfinansiella läget är gynnsammare än som vid statsverkspropositionens framläggande kunde förutses.

I detta läge har riksdagen, på hemställan av bevillningsutskottet, fattat beslut angående följande skattelindringar, nämligen lastpenningarnas av-

skaffande (betänkande nr 3), borttagande av tullen å vissa slag av frukter (betänkande nr 24), sänkning av fondstämpelavgifterna vid köp och byte av aktier och därmed jämställda fondpapper (betänkande nr 27), borttagande av stämpelplikten beträffande växlar och räntebesked (betänkande nr 28) samt nedsättning av tullen å kaffe (betänkande nr 29). Vidare har riksdagen, på statsutskottets hemställan, anvisat betydligt större belopp än Kungl. Maj:t föreslagit för mötande av förluster å aktiebolaget Kreditkassan av år 1922, vilket ansetts påkallat med hänsyn till de ökade förlustrisker, som komma att åvila bolaget genom av riksdagen fattade beslut om stödåtgärder beträffande Allmänna sparbanken i Stockholm m. fl. sparbanker ävensom aktiebolaget Jordbrukarbanken. Härutöver har nu bevillningsutskottet funnit sig kunna dels förorda bifall till Kungl. Maj:ts förslag om sockerskattens borttagande, varom utskottet nedan under punkten 8 gör hemställan, dels ock föreslå sänkning av det procenttal, efter vilket inkomst- och förmögenhetsskatten för år 1928 utgår, med 5 enheter eller till 145, till följd varav utskottet beräknar förevarande inkomsttitel till 149 miljoner kronor.

Utskottet har sålunda varken kunnat tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag om en sänkning av procenttalet med 10 enheter eller det i de föreliggande motionerna framställda yrkandet, avseende bibehållande av nuvarande skatteprocent.

Utskottet hemställer följaktligen,

A) att riksdagen måtte,

i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag angående skatteprocenten samt med avslag å de likalydande motionerna I: 90 av herr Möller och II: 151 av herr Hansson i Stockholm, i vad desamma avse inkomst- och förmögenhetsskatten,

besluta, att inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1929 skall utgå med 145 procent av de i 18 § i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt stadgade grundbelopp;

B) att inkomst- och förmögenhetsskatten måtte för budgetåret 1929/1930 beräknas till.... kronor 149,000,000.

2:o.

Utjämningskatt.

*Riksräknings-
skapsverket.*

Riksräkenskapsverket har anfört:

»**Utjämningskatt**, bevilling. Jämlikt förordningen den 28 september 1928 (nr 375) om utjämningskatt skall till staten erläggas utjämningskatt för att användas till utjämning av skattetrycket olika kommuner och menigheter emellan. Denna skatt motsvarar nära den hittillsvarande kommunala progressivskattens utjämningsandel.

Vidkommande det beräkningsbara beloppet av utjämningskatten för budgetåret 1929/1930 är detta i främsta rummet beroende på, huru stor del av utjämningskattens grundbelopp, som enligt Kungl. Maj:ts beslut skall uttagas. Riksräkenskapsverket vill i detta sammanhang erinra om, att enligt förordningen den 28 september 1928 (nr 376) om särskild skatt å vissa lotterivinster jämväl hälften av denna skatt skall användas till utjämning av skattetrycket. Då riksräkenskapsverket antager, att den av lotterivinstbeskattningen härflytande inkomsten icke är avsedd att nedbringa utjämningskatten under den senast uttagna progressivskatten, har riksräkenskapsverket ansett sig kunna upptaga utjämningskatten till i avjämnat tal samma belopp, varmed progressivskattens utjämningsandel inflöt under budgetåret 1927/1928, eller med 4,200,000 kronor.

I detta sammanhang kan riksräkenskapsverket ej underlåta att framhålla, hurusom benämningen 'utjämningskatt' är otillfredsställande, i det att den ej alls anger skatteobjektet och endast otydligt skattens ändamål. Olägenheten härav framstår så mycket tydligare, som utjämningskatten i riksstaten omedelbart bör efterföljas av den under nästa punkt avhandlade 'utskiftningsskatten'. Att bredvid varandra i riksstaten hava två så likalydande och i benämningen föga upplysande inkomstitlar, är ur budgetteknisk synpunkt förkastligt. Det bör ej förbises, att med de livliga internationella förbindelser, vilka numera sträcka sig icke minst till det statsfinansiella området, en klar och begriplig budgetuppställning är av stor betydelse. En ändring beträffande rubriceringen av helst båda de nämnda skatterna men i varje fall utjämningskatten bör enligt riksräkenskapsverkets åsikt genomföras.

I enlighet med vad riksräkenskapsverket ovan anfört rörande beräkningen av utjämningskatten, har riksräkenskapsverket — — — upptagit densamma med 4,200,000 kronor.»

*Statsverks-
propositionen.*

I statsverkspropositionens förslag till riksstat har närmast efter inkomstiteln inkomst- och förmögenhetsskatt upptagits utjämningskatt såsom ny inkomstitel med det av riksräkenskapsverket beräknade beloppet, 4,200,000 kronor.

Utskottet har icke något att erinra mot att i riksstaten utjämningskatt upptages såsom ny inkomstitel med av Kungl. Maj:t föreslaget belopp.

Utskottet.

Utskottet får förty hemställa,

att i riksstaten för budgetåret 1929/1930 måtte under egentliga statsinkomster, skatter, upptagas följande inkomstitel sålunda:

utjämningskatt, *bevillning* kronor 4,200,000.

3:o.

Utskiftningsskatt.

Riksräkenskapsverket har anfört:

Riksräkenskapsverket.

»**Utskiftningsskatt**, bevillning. Enligt förordning den 27 juni 1927 (nr 321) skall svenskt aktiebolag eller svenskt solidariskt bankbolag, som i samband med nedsättning av aktie- eller lottkapital eller vid bolagets upplösning utskiftar tillgångar, till staten erlægga skatt (utskiftningsskatt) å därvid utskiftat belopp, i den mån detta icke är att anse såsom återbäring av tillskjutet belopp.

Ifrågavarande beskattningsform har införts från och med budgetåret 1928/1929. För att eventuellt inflytande skatt från början skulle bliva förd å rätt titel, uppfördes utskiftningsskatten i riksstaten för budgetåret 1928/1929 med 100,000 kronor. Ehuru väl någon dylik skatt intill november 1928 icke influtit, saknar riksräkenskapsverket anledning föreslå ändring i det nuvarande riksstatsbeloppet. Riksräkenskapsverket har alltså — — — uppfört utskiftningsskatten med 100,000 kronor.»

Med enahanda belopp, 100,000 kronor, är inkomstiteln upptagen i statsverkspropositionens förslag till riksstat.

Statsverkspropositionen.

Enligt från riksräkenskapsverket till utskottet lämnad uppgift har någon inkomst å förevarande inkomstitel icke influtit under de tre första kvartalen av budgetåret 1928/1929.

Utskottet.

Utskottet, som saknat anledning att frångå den av Kungl. Maj:t föreslagna beräkningen, får hemställa,

att utskiftningsskatten måtte för budgetåret 1929/1930 beräknas till kronor 100,000.

4:o.

Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

Riksräkenskapsverket har anført:

Riksräkenskapsverket.

» **Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, bevilling.** De beräknade och behållna inkomsterna av ifrågavarande avgifter hava utgjort:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1923/1924	350,000	487,820	—
» 1924/1925	350,000	510,869	+ 23,049
» 1925/1926	450,000	522,514	+ 11,645
» 1926/1927	500,000	528,197	+ 5,683
» 1927/1928	500,000	493,319	— 34,878
» 1928/1929	500,000	—	—

Riksräkenskapsverket har — — — uppfört bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter med oförändrat belopp 500,000 kronor.»

Statsverkspropositionen.

I statsverkspropositionens förslag till riksstat har förevarande inkomstitel upptagits med det av riksräkenskapsverket föreslagna beloppet, 500,000 kronor.

Utskottet.

Av riksräkenskapsverket har utskottet beträffande denna inkomstitel för budgetåret 1927/1928 och de tre första kvartalen av budgetåret 1928/1929 erhållit följande uppgifter:

	Budgetåret 1927/1928		Budgetåret 1928/1929
	¹ / ₇ 1927— ³⁰ / ₆ 1928	¹ / ₇ 1927— ³¹ / ₆ 1928	¹ / ₇ 1928— ³¹ / ₆ 1929
Influtet	kr. 502,635: 49	382,264: 95	345,302: 19
Utgifter för inkomstiteln	» 9,316: 06	9,131: —	309: 60
Behållen inkomst kr.	493,319: 43	373,133: 95	344,992: 59.

I likhet med vad Kungl. Maj:t föreslagit får utskottet hemställa,

att bevillningsavgifterna för särskilda förmåner och rättigheter måtte för budgetåret 1929/1930 beräknas till kronor 500,000.

5:o.

Stämpelmedlen.

Riksräkenskapsverket har anfört:

Riksräken
skapsverket.

»**Stämpelmedel**, bevillning. De beräknade och behållna inkomsterna å denna titel hava uppgått till:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1923/1924	48,000,000	41,658,844	—
» 1924/1925	40,000,000	45,813,768	+ 4,154,924
» 1925/1926	44,000,000	43,768,031	— 2,045,737
» 1926/1927	45,000,000	46,457,829	+ 2,689,798
» 1927/1928	49,000,000	59,013,726	+ 12,555,897
» 1928/1929	55,000,000	—	—

Den huvudsakliga uppbörden å förevarande inkomsttitel utgöres av stämpelmedel, som av postverket inbetalas till statskontoret. Denna uppbörd utgjorde, efter avdrag av belopp, som restituerats genom statskontoret, 45,764,598 kronor för budgetåret 1926/1927 samt 57,962,138 kronor för budgetåret 1927/1928. Härförutom redovisa länsstyrelserna den uppbörd av stämpelmedel jämte ränta, som inflyter i de fall, då anstånd med stämpelskattens erläggande medgivits jämlikt bestämmelserna i § 47 av förordningen om arvskatt och skatt för gåva. Nu berörda uppbörd hos länsstyrelserna har under budgetåren 1926/1927 och 1927/1928 — efter avdrag av restitutioner — utgjort respektive 693,230 och 1,051,589 kronor.

De i stämpeluppbörden ingående, till arvskatt och skatt för gåva hänförliga avgifterna för bouppteckningar och testamenten, deklarationerna om gåva ävensom stämpelavgifterna för gåvobrev och fideikommissbrev rörande fast egendom hava, enligt uppgifter från statistiska centralbyrån, uppgått till följande belopp:

år 1923	kronor	14,552,983
» 1924	»	15,700,613
» 1925	»	16,431,233
» 1926	»	15,983,881
» 1927	»	17,226,761

I riksräkenskapsverket tillhandakommen skrivelse av den 13 november 1928 har generalpoststyrelsen rörande stämpelmedlens beräkning anfört:

I riksstaten för budgetåret 1928/1929 är stämpelmedelsuppbörden upptagen till 55 miljoner kronor, av vilket belopp ungefär 670,000 kronor hänföra sig till av 1928 års riksdag beslutad skatt å vissa lotterivinster.

Den avsevärda stegringen av stämpelintäkterna från budgetåret 1926/1927 till budgetåret 1927/1928 är till övervägande delen föranledd av

särskilda förhållanden. Sålunda har den av 1927 års riksdag beslutade höjningen av lottsedelstämpeln åstadkommit en under sistnämnda budgetår till statskassan levererad merinkomst av mellan 2.5 och 3 miljoner kronor. Från vissa företag m. fl., som i och för kapitalökning gjort särskilt stora nyemissioner eller upptagit osedvanligt stora obligationslån, hava under budgetåret 1927/1928 inbetalats ej mindre än ungeför 4.05 miljoner kronor för stämpelbeläggning av aktier och obligationer m. m. Vidare har influtit ett arvskattebelopp å cirka 0.78 miljoner kronor, och slutligen har vapendeklarationen i slutet av år 1927 medfört en stämpelinkomst, vartill motsvarighet saknas under budgetåret 1926/1927.

Även efter avdrag av förenämnda belopp, sammanlagt 7.3 å 7.8 miljoner kronor, utvisar dock stämpeluppbörden under budgetåret 1927/1928 en ökning, som måste betecknas såsom mycket betydande.

Det kan emellertid ifrågasättas, huruvida anledning förefinnes antaga, att uppgången i stämpelintäkterna skall fortsätta i samma utsträckning. De av generalpoststyrelsen månad för månad till statskassan inlevererade stämpelmedlen under år 1927 samt intill utgången av november månad 1928 — för november månad 1928 har leverans av medlen ännu ej skett — framgå av nedanstående tabell:

M å n a d	Å r 1 9 2 7		Å r 1 9 2 8		
	Uppbörd per månad miljoner kronor	Uppbörd per kvartal miljoner kronor	Uppbörd per månad miljoner kronor	Uppbörd per kvartal miljoner kronor	Ökning (+) resp. minskning (—) från år 1927 i %
Januari	3.49		4.12		
Februari	4.22		4.62		
Mars	3.02	10.73	4.04	12.78	+ 19.1
April	4.53		5.65		
Maj.....	5.92		5.64		
Juni	3.46	13.91	5.08	16.37	+ 17.7
Juli	4.41		5.58		
Augusti	5.48		4.04		
September	3.07	12.96	3.48	13.10	+ 1.1
Oktober	6.91		4.72		
November	4.89		5.31		
December	4.05	15.85	—	—	
Hela året	—	53.45	—	—	—
Januari—november	49.40	—	52.28	—	+ 5.8

Såsom av tabellen inhämtas, understiger den levererade stämpeluppbörden under de gångna månaderna av budgetåret 1928/1929 uppbörden under motsvarande månader av budgetåret 1927/1928 med 1.63 miljoner kronor. Härvid är emellertid att märka, att i uppbördsbeloppet för sistnämnda tid ingår en summa av i runt tal 3.22 miljoner kronor, utgörande inkomster av aktiestämpling och arvsskatt, vilka inkomster torde få anses vara av mera tillfällig beskaffenhet, medan i innevarande budgetårs uppbörd ingå inkomster av mera tillfällig natur med ett belopp av cirka 1.83 miljoner kronor. Frändragas nämnda belopp respektive uppbördssummor, varigenom dessa bliva närmare jämförbara, utvisar stämpelmedels-

uppbörden under den gångna delen av budgetåret 1928/1929 ändock en nedgång av cirka 1.3 procent. Huruvida, å ena sidan, denna nedgång må komma att fortfara, eller å andra sidan, ytterligare särskilt stora aktiestämpelbelopp kunna vara att förvänta under budgetåret, är givetvis vanskligt att nu avgöra. Emellertid torde — med hänsyn jämväl till den inkomst, som den förenämnda skatten å vissa lotterivinster väntas inbringa — den totala stämpelmedelsuppbörden, sålunda med inräknande av det genom länsstyrelserna inkasserade beloppet, under budgetåret 1928/1929 för närvarande kunna beräknas till omkring 56 miljoner kronor, eller således 1 miljon kronor mera än som finnes uppfört i riksstaten.

För budgetåret 1929/1930 har man att taga hänsyn till en motsedd ökning av stämpeluppbördsbeloppet med omkring 930,000 kronor på grund därav, att den ovanberörda stämpelavgiften å vissa lotterivinster då kommer att inverka under hela budgetåret mot blott under en del av budgetåret 1928/1929. Däremot torde kunna ifrågasättas, huruvida anledning förefinnes att nu kalkylera med att lika stora belopp skola inflyta av aktiestämplingen under budgetåret 1929/1930 som under innevarande budgetår. Enligt generalpoststyrelsens förmenande bjuder försiktigheten att — då det gäller en beräkning så lång tid i förväg, som här är förhållandet — åtminstone i viss utsträckning bortse från de mera tillfälliga inkomsterna av sagda slag. Någon ökning uti det normala stämpelintäktsbeloppet torde emellertid böra beräknas.

Under angivna förhållanden vill det synas generalpoststyrelsen, som om statsverkets inkomster av stämpelmedel under budgetåret 1929/1930 böra kunna upptagas till 56.5 miljoner kronor, givetvis under förutsättning att nu gällande eller beslutade stämpelavgifter oförändrade tillämpas under budgetåret.

Då, såsom generalpoststyrelsen i sin skrivelse påpekat, den så att säga normala uppbörden av stämpelmedel utvisar minskning under de förflutna månaderna av innevarande budgetår vid en jämförelse med motsvarande tid i fjor, har riksräkenskapsverket ansett sig icke kunna förutsätta större ökning av stämpelmedlen för nästkommande budgetår i förhållande till det för nu löpande budgetår beräknade riksstatsbeloppet än som följer därav, att stämpeln å lotterivinster kommer att utgå under hela nästa budgetår. På grund härav synes en höjning av stämpelmedlen med i avjämnat tal 1 miljon kronor vara befogad.

Riksräkenskapsverket har i anledning härav — — — uppfört stämpelmedel med 56,000,000 kronor.»

Efter att hava omförmålt generalpoststyrelsens och riksräkenskapsverkets beräkningar har departementschefen anförts: *Departements-
chefen.*

»Med avseende å beräkningarna av stämpelmedlen för nästkommande budgetår vill jag framhålla, att nu föreliggande uppgifter giva vid handen, att stämpeluppbörden för juli—december 1928 i förhållande till samma tid 1927 skall komma att uppvisa en minskning av allenast 1.3 miljon kronor. Enligt vad som framgår av generalpoststyrelsens utredning, motsvarar detta belopp ungefärligen skillnaden i stämpelinkomster av mera tillfällig natur under de första fem månaderna av budgetåret 1927/1928 och samma tid

innevarande budgetår. Den normala uppbörden däremot har ställt sig tämligen lika under denna del av de båda budgetåren. Då härtill kommer, att den nya stämpelintäkten av lotterivinster helt faller på innevarande budgetårs senare hälft, bör stämpelinkomsten för hela sistnämnda budgetår icke beräknas komma att understiga 58 miljoner kronor. Tillräcklig anledning att i avseende å budgetåret 1929/1930 förutsätta en inkomstminskning i förhållande till innevarande budgetår synes så mycket mindre föreligga, som stämpelskatten å lotterivinster — vilken med tämligen stor exakthet kan beräknas normalt avkasta 1.6 miljon kronor årligen — på sätt även riksräkenskapsverket framhåller, då utgår under hela budgetåret. Med hänsyn härtill och med utgångspunkt från de gjorda allmänna antagandena om konjunkturutvecklingen synes befogat att jämväl för nästa budgetår, därest oförändrade skattesatser tillämpades, räkna med en stämpeluppbörd av åtminstone 58 miljoner kronor.

Enligt vad jag förut omnämnt (ovan sid. 2) är det emellertid min avsikt att föreslå, att den nuvarande, enligt provisoriska bestämmelser utgående stämpelavgiften vid köp och byte av aktier skall från och med ingången av nästkommande budgetår nedsättas till hälften. Senare torde jag få för Kungl. Maj:t anmäla fråga om proposition till riksdagen med förslag i sådan riktning. Enligt verkställd uppskattning skulle ett bifall till detta förslag medföra en minskning i stämpelintäkten av omkring 2 miljoner kronor per år. Med hänsyn till den sålunda ifrågasatta nedsättningen av fondstämpeln synas stämpelmedlen böra i riksstatsförslaget upptagas med det av riksräkenskapsverket föreslagna beloppet eller 56 miljoner kronor. Jag utgår härvid från att förordningen den 17 maj 1923 (nr 113) om utgörande av en särskild stämpelskatt i vissa fall vid köp, byte eller införsel till riket av pärlor m. fl. lyxvaror — vilken förordnings giltighetstid utgår den 30 juni 1929 — erhåller förlängd giltighet under nästa budgetår, därom jag senare i dag torde få framlägga förslag.»

Statsverkspropositionen. I anslutning till vad departementschefen sålunda anfört, har ifrågavarande inkomsttitel i statsverkspropositionens förslag till riksstat upptagits till 56,000,000 kronor.

Prop. nr 23. Genom en den 4 januari 1929 dagtecknad proposition, nr 23, har Kungl. Maj:t, såsom departementschefen i sitt ovan återgivna anförande antytt, framlagt förslag om fortsatt tillämpning till och med den 30 juni 1930 av den nu till utgången av juni månad år 1928 gällande förordningen den 17 maj 1923 om utgörande av en särskild stämpelavgift i vissa fall vid köp, byte eller införsel till riket av pärlor med flera lyxvaror med en obetydlig ändring. På hemställan av bevillningsutskottet (betänkande nr 2) har denna proposition av riksdagen numera bifallits.

Genom en den 8 februari 1929 dagtecknad proposition, nr 85, har Kungl. Maj:t, såsom departementschefen i sitt ovan omförmälda anförande förebådat, föreslagit att stämpelavgifterna vid köp och byte av fondpapper måtte beträffande aktier och därmed likställda fondpapper från och med den 1 juli 1929 nedsättas till hälften av nu gällande belopp. I nämnda proposition har Kungl. Maj:t jämväl föreslagit, att vid överlåtelse av obligationer samma stämpelavgifter, som för närvarande gälla, allt fortfarande skulle utgå samt att avgifternas utgående icke längre skulle till tiden begränsas. I enlighet med bevillningsutskottets hemställan (betänkande nr 27) har denna proposition av riksdagen numera bifallits.

Prop. nr 85.

I anledning av en inom första kammaren av herrar Björnsson och Wahlmark väckt motion, nr 89, har riksdagen, på hemställan av bevillningsutskottet (betänkande nr 28), beslutat sådan ändring av förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften, att växlar och räntebesked bliva fria från stämpel, de förra från och med den 1 juli 1929 och de senare från och med den 1 januari 1930.

Motion I: 89.

Enligt utskottet från riksräkenskapsverket tillhandakomna uppgifter utvisar ifrågavarande inkomsttitel för budgetåret 1927/1928 och de tre första kvartalen av budgetåret 1929/1930 följande ställning:

Utskottet.

	Budgetåret 1927/1928		Budgetåret 1928/1929
	$\frac{1}{7}$ 1927— $\frac{80}{8}$ 1928	$\frac{1}{7}$ 1927— $\frac{81}{8}$ 1928	$\frac{1}{7}$ 1928— $\frac{31}{8}$ 1929
Influtet	kr. 59,317,657: 35	42,692,633: 78	42,245,915: 74
Utgifter för inkomsttiteln »	303,931: 02	165,022: 10	195,609: 66
Behållen inkomst	kr. 59,013,726: 33	42,527,611: 68	42,050,306: 08.

Enligt från riksräkenskapsverket sedermera lämnad uppgift har å inkomsttiteln under april månad 1929 i behållen inkomst influtit 5,623,269 kronor 82 öre.

Till komplettering av de uppgifter, som den ovan å sidan 16 intagna tabellen innehåller, må följande efter uppgifter från generalpoststyrelsen uppgjorda sammanställning angående de från styrelsen månad för månad till statskontoret inlevererade stämpelmedlen under budgetåret 1927/1928 samt under juli—april månader under budgetåret 1928/1929 här intagas:

M å n a d	Budgetåret 1927/1928		Budgetåret 1928/1929		
	Uppbörd per månad miljoner kronor	Uppbörd per kvartal miljoner kronor	Uppbörd per månad miljoner kronor	Uppbörd per kvartal miljoner kronor	Ökning (+) resp. minskning (—) från föregående budgetår i %
Juli	4.41		5.58		
Augusti	5.48		4.04		
September	3.07	12.96	3.48	13.10	+ 1.1
Oktober	6.91		4.72		
November	4.89		5.31		
December	4.05	15.85	4.39	14.42	— 9.0
Januari	4.12		5.29		
Februari	4.62		4.07		
Mars	4.04	12.78	4.35	13.71	+ 7.3
April	5.65		5.55		
Maj	5.64		—		
Juni	5.08	16.37	—		—
Hela budgetåret	—	57.96	—	—	—
Juli—April	47.24	—	46.78	—	— 1.0

På sätt av det föregående framgår har vid de beräkningar, som lagts till grund för statsverkspropositionens förslag rörande stämpelmedlens uppskattning, räknats med förlängd giltighet av den särskilda stämpelavgiften vid köp, byte eller införsel till riket av pärlor med flera lyxvaror samt med en nedsättning till hälften av de vid köp och byte av aktier och därmed jämställda fondpapper gällande stämpelsatserna. Riksdagen har numera, såsom nyss omnämnts, fattat beslut i överensstämmelse med vad sålunda förutsatts.

Mot den av Kungl. Maj:t under dessa förutsättningar föreslagna beräkningen av stämpelmedlen har utskottet icke haft något att erinra. Riksdagen har emellertid, såsom ovan nämnts, beslutat upphäva stämpelplikten beträffande växlar och räntebesked. Denna åtgärd torde, vad räntebeskeden angår, icke påkalla någon jämkning i beräkningen av stämpelmedlens avkastning. Stämpelfriheten avser nämligen icke räntor upplupna under år 1929 och stämpeln å räntebesked torde därför, med hänsyn jämväl till de grunder som gälla för skattens inbetalning, komma att under nästa budgetår tillföra statskassan ungefärligen samma belopp som hittills skett. Vad däremot växelstämpeln beträffar, är genom dess borttagande från och med den 1 juli 1929 att förutse en betydande inkomstminskning, vilken med stöd av statistiska uppgifter, som meddelats i utskottets betänkande nr 28, torde för nästa budgetår kunna uppskattas till 4.4 miljoner kronor.

Med iakttagande av denna inkomstminskning får utskottet hemställa,

att stämpelmedlen måtte för budgetåret 1929/1930 beräknas till kronor 51,600,000.

6:o.

Automobilskattemedlen.

Riksräkenskapsverket har anfört:

»Automobilskattemedel, bevillning.

Riksrä-
kenskapsverket.

Under de år denna titel varit uppförd i budgeten, hava de beräknade och redovisade beloppen varit följande:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1925/1926	15,000,000	21,970,309	—
» 1926/1927	19,000,000	24,502,382	2,532,073
» 1927/1928	28,250,000	31,882,802	7,380,420
» 1928/1929	30,000,000	—	—

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 2 november 1928 meddelat, att styrelsen beräknat, att inkomsterna å denna titel under budgetåret 1929/1930 komma att uppgå till 36,000,000 kronor. Någon närmare motivering för denna beräkning har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen ej framlagt.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 november 1928 rörande beräkningen av tullmedlen m. m. för budgetåret 1929/1930 har generaltullstyrelsen även berört automobilskattemedlen och härom anfört följande:

'Vad slutligen angår de automobilskattemedel, som uppbäras genom tullverket, hava årsbeloppen av den debiterade uppbörden av dessa medel — vilken vid förevarande beräkningar kan ungefär likställas med den influtna uppbörden — ävensom restitutionerna av sådana medel under senaste femårsperioden uppgått till i jämna tusental kronor (se bil. 3 och 4):¹

Budgetår	Automobilgummi- ringskatt		Automobilskatt		Bensinskatt	
	uppbörd	restit.	uppbörd	restit.	uppbörd	restit.
1923/1924.....	2,504	8	27	5	873.	—
1924/1925.....	3,088	15	31	8	6,670	11
1925/1926.....	3,297	—	50	23	9,972	305
1926/1927.....	3,530	1	72	30	11,186	234
1927/1928.....	5,217	—	66	32	15,472	298

Under månaderna juli—september 1927/1928 och 1928/1929 hava motsvarande belopp uppgått till i jämna tusental kronor:

1927/1928.....	1,313	—	24	20	4,097	3
1928/1929.....	1,562	1	19	16	6,322	165

¹ Bilagorna äro här ej införda.

Dessa tabeller utvisa, att inkomsterna av såväl automobilgummiringsskatt som bensinskatt äro alltsedan budgetåret 1923/1924 stadda i ständig stegring, medan uppbörden av automobilskatt visar tecken till nedgång.

Därest stegringen i årsbeloppen av ifrågakomna medel fortgår till och med budgetåret 1929/1930 — något som bland annat den stadigvarande ökningen i automobilavsättningen giver anledning antaga — och stegringen för vardera budgetåret sker med åtminstone hälften av det belopp, som utgör medeltalet av stegringarna från år till år sedan budgetåret 1923/1924, komma bruttobeloppen av dessa medel att för budgetåret 1929/1930 i runda tal uppgå till:

automobilgummiringsskatt	5.9 miljoner kronor;
bensinskatt	19.1 » »

Bruttobeloppet för samma budgetår av automobilskatt torde med hänsyn till hittillsvarande nedgång i årsinkomsten av denna skatt icke böra beräknas högre än till 0.04 miljoner kronor.

Restitutionerna av bensinskatt och automobilskatt synas kunna för meranämnda budgetår upptagas till ungefär samma belopp som för budgetåret 1927/1928, eller till respektive 0.3 och 0.03 miljoner kronor. Från de obetydliga restitutionerna av automobilgummiringsskatt torde här kunna bortses.

Nettoinkomsterna för budgetåret 1929/1930 av *automobilskattemedel*, som uppbäras genom tullverket, torde följaktligen kunna uppskattas till sammanlagt 24.7 miljoner kronor, eller avrundat 25 miljoner kronor.'

Vid bedömandet av automobilskattemedlen för nästa budgetår i förhållande till inkomsterna under budgetåret 1927/1928 bör till den enligt förstintagna tabell angivna behållna inkomsten under sistnämnda budgetår läggas ett belopp av 1,886,040 kronor, utgörande den avskrivning som betingats av tullverkets övergång från debiterings- till kassaredovisning. Det sammanlagda beloppet för budgetåret 1927/1928 blir då 33,768,842 kronor, vilket innebär en årsstegring av uppbörden med 9,266,460 kronor, varav dock omkring tredjedelen torde härröra från höjda skattesatser.

Huruvida inkomstökningen å ifrågavarande skattetitlar kommer att fortskrida i samma tempo som mellan budgetåren 1926/1927 och 1927/1928, undandraget sig givetvis riksräkenskapsverkets bedömande. Även om den av generaltullstyrelsen antagna ökningen av de genom tullverket uppburna automobilskattemedlen synes riksräkenskapsverket alltför försiktig, anser sig dock ämbetsverket vid beräkningen av inkomsterna för budgetåret 1929/1930 icke kunna lägga det senaste ökningsbeloppet till grund för sina kalkyler. En genomsnittlig årlig ökning med omkring 4 miljoner kronor synes likväl med iakttagande av nödig försiktighet kunna beräknas. Med denna utgångspunkt skulle automobilskattemedlen under budgetåret 1929/1930 uppgå till i avjämnat tal 42 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har fördenskull — — — uppfört automobilskattemedlen med 42,000,000 kronor.»

Med enahanda belopp, 42,000,000 kronor, är inkomstiteln upptagen i statsverkspropositionen.

Enligt utskottet från riksräkenskapsverket tillhandakomna uppgifter utvisar ifrågavarande inkomsttitel för budgetåret 1927/1928 och de tre första kvartalen av budgetåret 1928/1929 följande ställning:

Utskottet.

	Budgetåret 1927/1928		Budgetåret 1928/1929
	1/7 1927—30/6 1928	1/7 1927—31/3 1928	1/7 1928—31/3 1929
Influtet	kr. 32,540,629: 27	25,207,410: 45	31,895,555: 73
Utgifter för inkomsttiteln »	657,826: 84	325,753: 71	746,663: 05
Behållen inkomst kr.	31,882,802: 43	24,881,656: 74	31,148,892: 68.

I likhet med vad Kungl. Maj:t föreslagit får utskottet hemställa,

att automobilskattemedlen måtte för budgetåret 1929/1930 beräknas till kronor 42,000,000.

7:o.

Tullmedlen.

De beräknade och redovisade inkomsterna å denna titel hava utgjort:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1923/1924	117,000,000	149,320,831	—
» 1924/1925	123,500,000	140,122 573	— 9,198,258
» 1925/1926	133,000,000	124,629,750	— 15,492,823
» 1926/1927	128,000,000	140,500,463	+ 15,870,713
» 1927/1928	126,000,000	142,002,866	+ 1,502,403
» 1928/1929	145,000,000	—	—

För att den för budgetåret 1927/1928 angivna siffran för behållen inkomst skall bli jämförbar med motsvarande siffror för föregående budgetår, bör till densamma läggas ett belopp av 11,944,799 kronor. För omläggning av tullverkets bokföring enligt kassapricipen avskrevos nämligen vid utgången av budgetåret 1927/1928 debiterade men icke influtna tullmedel till nämnda belopp. Därest sagda avskrivningsbelopp lägges till den i budgetredovisningen upptagna behållna inkomsten, skulle stegringen i tullmedlen från budgetåret 1926/1927 bli 13,447,202 kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 november 1928 har generaltullstyrelsen beträffande beräkningen av tullinkomsterna under budgetåret 1929/1930 anfört följande:

Generaltullstyrelsen.

»För att tjäna såsom underlag för beräkningen av de belopp, vilka må kunna inflyta i tullmedel och sockerskatt under ifrågavarande budgetår,

hava å Styrelsens statistiska avdelning utarbetats bilagda tabeller, utvisande dels den debiterade tulluppbörden under vart och ett av de senast förflutna fem budgetåren (jämväl fördelad på kvartal) med särskilt angivande av de varuslag, för vilka tullen under något av nämnda år uppgått till minst 1 miljon kronor (bil. 1), dels motsvarande tulluppbörd för tiden juli—september 1928 (bil. 2).¹

Tabell, utvisande den debiterade tulluppbörden under åren 1923/1924—1927/1928 fördelad å nedanstående varuslag (tusental kronor).

Varuslag	1923/1924	1924/1925	1925/1926	1926/1927	1927/1928
Spannmål, omalen	15,210	15,351	7,649	8,587	13,552
Spannmål, malen	2,458	1,230	876	967	1,368
Fruktar och bär:					
färska	4,736	5,099	3,059	3,711	4,462
torkade	6,408	5,769	4,654	5,200	5,795
Kaffe, obränt	21,847	18,781	17,877	18,786	17,726
socker, raffinerat	2,149	4,786	2,192	1,494	2,066
socker, oraffinerat	1,498	3,489	—	10,711	4,752
Sirap och melass	728	1,270	880	1,161	1,170
Konserver	1,284	1,252	1,306	1,462	1,863
Brännvin och sprit	4,099	4,319	4,265	4,262	4,243
Vin	3,460	3,644	3,704	4,688	4,931
Silke	266	569	899	1,279	1,621
Vävnader av silke	2,806	3,028	3,791	3,940	3,920
Strumpstolsarbeten av silke	1,017	910	1,017	1,178	1,534
Vävnader av ull, andra slag	3,525	2,787	2,419	2,776	3,019
Linoleummattor	1,737	1,644	1,680	1,637	1,684
Hattar	1,534	1,240	1,429	1,562	1,827
Andra arbeten, ej särskilt nämnda, av mjuk kautschuk	1,566	2,102	1,971	2,127	2,216
Balkjärn, vägande under 60 kilogram per löpande meter	1,857	1,764	2,112	2,559	2,678
Maskiner, ej särskilt nämnda	1,637	1,817	2,007	2,156	2,346
Åkdon och fordon, ej särskilt nämnda	5,654	5,810	7,392	7,534	8,078
För tillverkning av automobiler avsedda delar och tillbehör	—	—	—	—	1,398
Säger	85,476	86,661	71,179	87,777	92,249
Övrig tulluppbörd	66,195	55,780	57,215	59,402	67,566
Summa tulluppbörd	151,671	142,441	128,394	147,179	159,815

Vid användande av detta material har Styrelsen trots sig kunna utgå från den allmänna förutsättningen, att den konjunkturutveckling i gynnsam riktning, som under den senare tiden givit sig till känna, skall sträcka sina verkningar även till förhållandena under budgetåret 1929/1930.

Enligt sagda tabeller har tullen för omalen spannmål under vardera

¹ Av de såsom bilagor betecknade tabellerna intages här följande för budgetår upprättad tabell, i tusental kronor. De för budgetåret 1927/1928 angivna siffrorna äro preliminära.

av budgetåren 1923/1924 och 1924/1925 uppgått till omkring 15 miljoner kronor. Beloppet lärers få anses vara högre än normalt. Den däremot svarande stora importen har nämligen berott på mindre god skörd inom landet, särskilt under år 1924. Under budgetåret 1925/1926, då man hade att räkna med 1925 års mycket goda skörd, har tullen nedgått till ungefär hälften. En något större tullinkomst utvisar budgetåret 1926/1927, beroende därpå, att 1926 års skörd icke var fullt så god som 1925 års skörd. Det sist tilländagångna budgetåret, då importen av spannmål rönnte inverkan av 1927 års skörd, vilken kan anses hava varit knappt medelgod, utvisar ett tullbelopp av bortåt 14 miljoner kronor. Enligt uppgift synes även 1928 års skörd hava varit icke fullt medelgod, till följd varav tullinkomsterna för spannmål även under budgetåret 1928/1929 torde komma att hålla sig vid sistnämnda belopp, 14 miljoner kronor. Detta antagande har ett visst stöd i tullinkomstsiffrorna för månaderna juli—september 1928; för nämnda tid har tullen för omalen spannmål nämligen uppgått till i runt tal samma belopp som för motsvarande tid år 1927 (3.4 miljoner kronor). Förutsättes, att spannmålsskörden under år 1929 kommer att bli bättre än under de båda senaste åren och alltså kunna betecknas såsom åtminstone medelgod, torde tullbeloppet för *omalen spannmål* kunna för budgetåret 1929/1930 beräknas till10 miljoner kronor.

För *malen spannmål* synes, därest ändring ej sker i hittillsvarande förhållanden mellan tullsummorna för nämnda varuslag och för omalen spannmål, tullen kunna upptagas till 1.2 miljoner kronor.

Tullbeloppet för färska och torkade frukter och bär synes vid normala skördar inom landet hålla sig vid omkring 11 miljoner kronor. Då skörden år 1928 lärers varit ganska dålig, vilket får antagas medföra stegrad import även under de första månaderna av budgetåret 1929/1930, men å andra sidan det får anses möjligt, att år 1929 kommer att, sedan skörden en följd av år icke varit tillfredsställande, visa ett gott skörderesultat, torde anledning föreligga att icke upptaga tullbeloppet för *frukter och bär* med högre belopp för räkenskapsåret 1929/1930 än 11 miljoner kronor.

För obränt kaffe har tullbeloppet under de senaste åren tämligen konstant hållit sig vid 18 å 19 miljoner kronor. Vartannat år, däribland budgetåret 1926/1927, har tullsumman närmast sig sistnämnda högre belopp. Då detta läge för tullsiffrorna icke förskjutits, änskönt tullsatsen för kaffe från och med nämnda budgetår sänkts från 50 till 40 öre för kilogram, vill det synas som om kaffeimporten i allmänhet taget vore i stigande. Även om tullsumman för de tre första månaderna av budgetåret 1928/1929 stannat vid samma siffra som motsvarande summa för budgetåret 1927/1928 (4.2 miljoner kronor) torde man därför beträffande *kaffe* våga för budgetåret 1929/1930 räkna med en tullsumma av 19 miljoner kronor.

Vad angår raffinerat och oraffinerat *socker* lära, enär importen budgetåret 1929/1930 enligt införskaffade uppgifter torde kunna beräknas komma att uppgå till i runda tal 10,000 ton raffinerat och 72,000 ton oraffinerat socker, tullbeloppen för dessa varuslag kunna för nämnda budgetår uppskattas till 6.0 miljoner kronor.

Tullen för *sirap* och *melass* torde med beaktande av tullsummornas storlek under femårsperioden 1923/1924—1927/1928, icke gärna kunna beräknas komma att under budgetåret 1929/1930 överstiga tullbeloppet för sistförflutna budgetår, särskilt som tullinkomsterna för nämnda varuartiklar under nästlidna kvartal icke väsentligt överstigit ifrågavarande tullinkomster under motsvarande kvartal något av åren 1924—1927. Då under

flertalet år av nyssberörda femårsperiod tullen utgjort omkring 1.2 miljoner kronor, torde tullbeloppet för ifrågakomna budgetår kunna upptagas till detta belopp 1.2 miljoner kronor.

För konserver har, fränsett året 1924/1925, en oavlåten stegring i tullbeloppet för år försiggått, på sista tiden i påfallande hög grad. Det senast tilländagångna budgetåret har beloppet stigit till i runt tal 1.9 miljoner kronor. Under de tre första månaderna av innevarande budgetår har beloppet uppgått till 0.46 miljoner kronor mot respektive 0.35, 0.34, 0.32, 0.39 och 0.44 miljoner kronor samma månader budgetåren 1923/1924—1927/1928. För budgetåret 1929/1930 synes därför tullen för *konserver* kunna beräknas till åtminstone 2.3 miljoner kronor.

Införseln av *brännvin* och *sprit* har utom under budgetåret 1923/1924 varit synnerligen jämn och hållit sig vid en kvantitet, mot vilken svarat ett sammanlagt tullbelopp av omkring 4.3 miljoner kronor. Anledning till antagande, att siffrorna för berörda import skola i nämnvärd grad förskjuta sig under budgetåret 1929/1930, föreligger icke för närvarande, även om tullinkomstsiffrorna för det senaste tilländagångna kvartalet äro något lägre än för motsvarande kvartal i fjol, varför tullsumman för ifrågakomna varuslag under nämnda budgetår upptages med 4.3 miljoner kronor.

Vinimporten har under hela senaste femårsperioden varit i stigande och under sistförflutna budgetår nått en kvantitet, mot vilken svarar ett tullbelopp av 4.9 miljoner kronor. Stegningen från år 1925/1926 till år 1926/1927 har utgjort omkring 1 miljon kronor men mellan sistnämnda år och år 1927/1928 allenast omkring 0.25 miljoner kronor. Vid sådant förhållande torde det, ändå att tullinkomsten för vin under det nästlidna kvartalet varit 0.2 miljoner kronor större än under motsvarande tid år 1927, vara lämpligt att för budgetåret 1929/1930 räkna med ett tullbelopp, som överstiger motsvarande tullbelopp för budgetåret 1927/1928 med högst 0.3 miljoner kronor, och att således för budgetåret 1929/1930 upptaga tullbeloppet för *vin* med 5.2 miljoner kronor.

En oavslätlig stegring i importen har jämväl ägt rum i fråga om *silke* och *vävnader* därav samt, fränsett året 1924/1925, även beträffande *strumpstolsarbeten* av silke. Denna stegring torde kunna antagas komma att fortgå. Sammanlagda tullbeloppet för dessa varuslag har för vart och ett av de senaste fem åren belöpt sig till i runda tal 4.1, 4.5, 5.7, 6.4 och 7.1 miljoner kronor. Ökningen i tullen har således för vartdera av de två sistförflutna åren utgjort 0.7 miljoner kronor. Utgår man från att tullen för ifrågakomna varuslag även under de närmast följande båda budgetåren ökas med samma belopp för år, skulle följaktligen sammanlagda tullbeloppet för varuslagen under budgetåret 1929/1930 utgöra 8.5 miljoner kronor.

För vävnader av ull visar tullbeloppet under senaste femårsperioden än ökning, än minskning. Merendels har beloppet hållit sig vid något under 3 miljoner kronor. Under juli—september månader 1928 har beloppet nedgått något i jämförelse med samma månader 1927. Då storleken av importen av yllevävnader torde få anses i viss mån röna inverkan av myckenheten av importen av vissa varor av silke och införseln av sistberörda varor förutsatts komma att fortfarande ökas, synes tullbeloppet för *vävnader av ull* under budgetåret 1929/1930 knappast böra beräknas högre än till 2.8 miljoner kronor.

Tullsiffrorna för *linoleummattor* hava under nämnda femårsperiod hållit sig vid omkring 1.7 miljoner kronor och torde därför även för budgetåret 1929/1930 kunna upptagas med detta belopp 1.7 miljoner kronor.

Importen av hattar har från och med året 1925/1926 varit i stigande; höjningarna i tullsumman de senaste tre åren hava uppgått till respektive 0.18, 0.14 och 0.26 miljoner kronor. Även om man måste förutsätta, att den påfallande starka stegringen i tullsumman för året 1927/1928 beträffande ifrågakomna varuarter icke kommer att under de båda närmast följande åren fortvara, synes man dock kunna våga räkna med en ökning för vardera året, motsvarande medeltalet av de tre senast tillämdalupna årens öknings, eller 0.19 miljoner kronor. I sådant fall skulle tulluppbörden för *hattar* under budgetåret 1929/1930 sluta på en summa av 2.2 miljoner kronor.

Till tulltaxerubriken 643 hänförliga kautschukarbeten hava under de senaste fyra budgetåren införts till sådan myckenhet, att tullen för varorna uppgått till 2 å 2.2 miljoner kronor årligen. Under de två sistförflutna åren har stegringen varit ganska jämn, i det densamma utgjort respektive 0.15 och 0.09 miljoner kronor. En fortgående stegring synes, särskilt till följd av den alltjämt tilltagande omsättningen av automobiler och därav härflytande behov av ökad import av reservdelar därtill av kautschuk, kunna förutsättas. För övrigt hava genom tulltaxeändring från och med den 1 maj 1928 (Sv. ffs. 1928: 73) till förevarande tulltaxerubrik överförts jämväl motorvelocipeddelar av kautschuk. Om den årliga stegringen i importen för ifrågakomna varuslag uppskattas endast till medeltalet mellan de senaste årens stegringar eller till 0.12 miljoner kronor, kommer för budgetåret 1929/1930 tullsumman för nämnda *kautschukarbeten* att utgöra omkring 2.5 miljoner kronor.

Tullen för infört balkjärn, hänförligt till tulltaxerubrikerna 726 eller 727, har visat fortgående stegring alltsedan budgetåret 1925/1926. Stegringen har dock varit väsentligt mindre under året 1927/1928 än under övriga år, nämligen endast 0.12 miljoner kronor mot respektive 0.35 och 0.45 miljoner kronor. Försiktigheten torde därför bjuda att icke beträffande ifrågakomna *balkjärn* för budgetåret 1929/1930 räkna med större tulluppbörd än vad som svarar mot 1927/1928 års tullsumma, eller i runt tal 2.7 miljoner kronor.

Beträffande i tulltaxan ej särskilt nämnda maskiner har stegringen i tulluppbörden varit beständig under hela senaste femårsperioden. Den har konstant hållit sig vid omkring 0.3 miljoner kronor för år. Fortsätter stegringen som hittills — vilket åtminstone icke motsäges av siffran för nästlidna kvartal — skulle tullinkomsten för ifrågavarande *maskiner*, vilken under sistförflutna budgetår belöpt sig till 2.3 miljoner kronor, alltså under budgetåret 1929/1930 uppgå till 2.7 miljoner kronor.

Även i fråga om åkdon och fordon hava tullinkomsterna under senaste femårsperiod för varje år ökats, dock med mycket skiftande belopp, respektive 0.2, 1.6, 0.1 och 0.5 miljoner kronor. Det torde icke få anses osannolikt, att sistnämnda års ökning tills vidare får anses vara maximum, något varpå redan det sist tillämdagångna kvartalets importsiffra synes tyda, och att man för de närmaste åren måste räkna med en icke oväsentligt lägre stegringssiffra, möjligen endast 1926/1927 års, 0.1 miljoner kronor. I så fall skulle tullsumman för *åkdon och fordon* under budgetåret 1929/1930 utgöra 8.3 miljoner kronor.

Det bör nämligen uppmärksammas, att den svenska marknaden alltmer tillföres automobiler, som inom landet tilverkats än av huvudsakligen utländska materialier, än av väsentligen svenska sådana. Denna ökade inhemska tillverkning medför i stället stegring i inkomsterna för införda *delar och tillbehör för tillverkning av automobiler* (tulltaxerubrik 1098^{1/2},

vilken gäller från och med den 1 juli 1927). Antager man, att den inhemska tillverkningen ökas med 20 procent under nästkommande budgetår och 10 procent under det därpå följande året och att i de här tillverkade automobilerna utländska delar och tillbehör ingå i samma proportion som hittills, kommer tullsumman för sistnämnda varuslag att sluta på 1.8 miljoner kronor.

Uppbörderna av tull för övriga varuslag ävensom av andra tullmedel, däribland bokföringspenningar, konfiskationer och ersättningar för extra tullförrättningar, har under vart och ett av de senaste fem budgetåren sammanlagt uppgått till respektive 66.2, 55.8, 57.2, 59.4 och 67.6 miljoner kronor (jfr bil. 3). Omständigheterna tyda på att den ökning, som således under tre år i följd förelegat, skall komma att ytterligare fortgå. I fråga om de tre första månaderna i budgetåren 1927/1928 och 1928/1929 har stegringen i uppbörden utgjort 1.2 miljoner kronor. Antages, att ökningen under budgetåret 1929/1930 nått en siffra, som motsvarar endast hälften av den osedvanligt höga stegringen från budgetåret 1926/1927 till budgetåret 1927/1928, således 4.1 miljoner kronor, kommer sammanlagda beloppet av tullen för ifrågakomna *övriga varuslag* ävensom av *andra tullmedel* följaktligen att stanna vid 71.6 miljoner kronor.

Enligt ovan angivna grunder skulle således inkomsterna av tullmedel för budgetåret 1929/1930 kunna beräknas till följande bruttobelopp, nämligen:

a) tull för:

spannmål: omalen	10.0 miljoner kronor		
malen	1.2	»	»
frukter och bär	11.0	»	»
kaffe	19.0	»	»
socker	6.0	»	»
sirap och melass	1.2	»	»
konserver	2.3	»	»
brännvin och sprit	4.3	»	»
vin	5.2	»	»
silke och vissa arbeten därav	8.5	»	»
vävnader av ull	2.8	»	»
linoleummattor	1.7	»	»
hattar	2.2	»	»
kautschukarbeten	2.5	»	»
balkjärn	2.7	»	»
maskiner	2.7	»	»
åkdon och fordon	8.3	»	»
automobildelar etc.	1.8	»	»

b) tull för övriga varor ävensom andra tullmedel 71.6 » »
 eller sammanlagt till 165.0 miljoner kronor

Restitutionerna av tullmedel hava på sätt bilagd sammanställning (bil. 4) utvisar, under sistförflutna femårsperiod belöpt sig till respektive 2.4, 2.3, 3.8, 6.7 och 5.9 miljoner kronor, därav beträffande de två senaste budgetåren för utförselbevis respektive 3.6 och 1.9 miljoner kronor.

Det restitutionsbelopp, som under budgetåret 1929/1930 kommer att hänföra sig till utförselbevisen torde, därest, såsom man trott sig kunna räkna med, spannmålsskörden under år 1929 blir åtminstone medelgod, kunna antagas komma att under budgetåret 1929/1930 stiga till
 åtminstone 2.5 miljoner kronor.

Övriga restitutioner av tullmedel torde böra för samma budgetår upptagas till medeltalet av de belopp, som utbetalts under senaste femårsperiod, således till 3.1 miljoner kronor.

Samtliga restitutioner av tullmedel skulle således kunna antagas uppgå till 5.6 miljoner kronor.

Minskas de för budgetåret 1929/1930 beräknade bruttoinkomsterna	165.0 miljoner kronor
med restitutioner av tullmedel.....	5.6 » »
skulle alltså	159.4 miljoner kronor
eller avrundat	160.0 miljoner kronor

utgöra de nettoinkomster av tullmedel, som kunna väntas inflyta under budgetåret 1929/1930.»

Efter att hava återgivit generaltullstyrelsens skrivelse har riksräkenskapsverket anfört:

Riksräkenskapsverket.

»Enligt från generaltullstyrelsen meddelade uppgifter har den debiterade tulluppbörden under månaderna juli 1925—oktober 1928 uppgått till följande belopp.

	Budgetåret 1925/1926 kronor	Budgetåret 1926/1927 kronor	Budgetåret 1927/1928 kronor	Budgetåret 1928/1929 kronor
Juli	9,781,410	12,235,242	10,487,726	11,002,866
Augusti	10,957,980	11,410,681	12,833,399	13,773,627
September	12,030,479	12,654,630	14,470,642	15,116,729
Oktober	11,956,532	11,867,371	14,481,818	14,881,977
November	12,084,146	14,561,359	15,125,360	—
December	11,359,702	14,395,775	14,361,572	—
Januari	8,851,382	9,503,055	10,684,960	—
Februari	9,276,797	10,411,928	11,994,803	—
Mars	11,786,998	12,755,089	14,675,801	—
April	10,753,941	12,383,234	13,096,695	—
Maj	10,243,131	13,340,153	14,468,435	—
Juni	9,311,533	11,660,132	13,133,337	—
Summa	128,394,031	147,178,649	159,814,548	—

Med avseende på den angivna allmänna förutsättningen för generaltullstyrelsens beräkning av tullmedlen för budgetåret 1929/1930 har riksräkenskapsverket intet att erinra, då densamma står i full överensstämmelse med den av riksräkenskapsverket antagna utgångspunkten för inkomstberäkningen i övrigt. De detaljerade kalkyler beträffande de olika varuslagen, som av generaltullstyrelsen framlagts, synas riksräkenskapsverket i stort sett vara välgrundade. Riksräkenskapsverket finner sig därför kunna utan vidare tillstyrka, att i enlighet med generaltullstyrelsens förslag tullmedlen beräknas till 160,000,000 kronor.»

Departements-
chefen.

Departementschefen har anfört:

»Tullmedel beräknades för budgetåret 1926/1927 till 128 miljoner kronor och för budgetåret 1927/1928 till 126 miljoner kronor. Den behållna inkomsten utgjorde enligt budgetredovisningarna respektive 140.5 miljoner kronor och 142 miljoner kronor. För att sistnämnda siffra skall bli jämförbar med den behållna inkomsten för budgetåret 1926/1927 liksom med det beräknade beloppet i löpande riksstat, 145 miljoner kronor, bör emellertid till densamma läggas ett belopp av 11.9 miljoner kronor. Detta belopp utgöres av vid utgången av budgetåret 1927/1928 debiterade men icke influtna tullmedel, vilka avskrivits i samband med omläggning av tullverkets bokföring enligt kassapincipen. Tullmedlen för budgetåret 1927/1928 skola alltså vid nämnda jämförelse angivas till 153.9 miljoner kronor.

För budgetåret 1929/1930 har riksräkenskapsverket i enlighet med generaltullstyrelsens förslag beräknat tullmedlen till 160 miljoner kronor. Emot denna beräkning har jag ingen erinran att göra.

Såsom jag förut omnämnt (ovan sid. 2), ingår bland de skattelindringar, som det föreliggande budgetförslaget förutsätter, även upphävande från det nya budgetårets ingång av vissa tullavgifter, nämligen tullen å färska (eller enbart kokade, även krossade eller på annat sätt sönderdelade) äpplen och päron, såvitt angår import under månaderna januari—juli, vidare tullen å torkade plommon och sviskon (ävensom bruneller och dadlar) samt slutligen tullen å citroner. Förslag till de härav betingade ändringarna i tulltaxan torde böra framläggas i samband med den särskilda proposition med förslag till ny tulltaxeförordning, vartill jag anhåller att senare få återkomma.

Vad angår de sålunda ifrågasatta tullfriheternas inverkan å tulluppbördens storlek, torde jag få nämna, att införseln av sagda frukter inbragte följande belopp i tullmedel under budgetåret 1927/1928, nämligen för äpplen och päron — under oförmälda sju månader av budgetåret — 0.8 miljon kronor, för nyssnämnda slag av torkad frukt 1.6 miljon kronor samt för citroner 0.2 miljon kronor, eller tillsammans omkring 2.6 miljoner kronor. Med hänsyn till de stigande tullmedelsinkomsterna och särskilt i betraktande av den starka tendens till stegring av tulluppbörden för färsk frukt, som gjort sig gällande under det senaste halvåret, torde minskningen i tullmedel på grund av nämnda tullfriheter för nästkommande budgetår böra beräknas till 3 miljoner kronor.

I enlighet härmed torde tullmedlen i riksstatsförslaget böra upptagas med 157 miljoner kronor.»

Statsverks-
propositionen.

Inkomsttiteln tullmedel har följaktligen i statsverkspropositionen upptagits till 157,000,000 kronor.

Prop. nr 64
och 65.

Genom en den 8 februari 1929 dagtecknad proposition, nr 65, har Kungl. Maj:t framlagt förslag till ny tulltaxeförordning jämte tulltaxa och tarariff, att tillämpas från och med den 1 januari 1930. I enlighet med bevillningsutskottets hemställan (betänkande nr 20) har Kungl. Maj:ts för-

slag till tulltaxeförordning av riksdagen numera oförändrat antagits. Kungl. Maj:ts förslag till tulltaxa och taratariff åter hava med vissa ändringar av riksdagen godkänts (betänkandena nr 20, 24, 25, 29 och 30 samt memorial nr 22), i samband varmed riksdagen jämväl beslutat en del ändringar i nu gällande tulltaxa.

Av riksdagen sålunda i fråga om tullagsstiftningen fattade beslut äro att hänföra till övervägande tulltekniska spørsmål. Bland de ändringar av sakligt innehåll, som vidtagits i nu gällande bestämmelser, må följande omnämnas.

Kungl. Maj:t hade i nämnda proposition nr 65 ävensom i en samtidigt därmed avlåten proposition nr 64 framlagt förslag angående tullfrihet för de i departementschefens ovan återgivna anförande omförmälda slag av frukter. Detta förslag har icke oförändrat bifallits, utan riksdagen har vid behandlingen av denna fråga beslutat, att följande slag av frukter skola från och med den 1 juli 1929 vara tullfria, nämligen apelsiner och citroner samt torkade aprikoser, bruneller, persikor, plommon, päron, sviskon och äpplen.

Tullen å orostat kaffe har riksdagen beslutat nedsätta från och med den 1 septemher 1929 med 10 öre för 1 kilogram eller till 30 öre för 1 kilogram (30 kronor för 100 kilogram).

I en den 8 februari 1929 dagteknad proposition, nr 66, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen antaga vid propositionen fogat förslag till förordning angående tullrestitution. På hemställan av bevillningsutskottet (betänkande nr 21) har denna proposition av riksdagen numera bifallits. *Prop. nr 66.*

Enligt utskottet från riksräkenskapsverket tillhandakomna uppgifter utvisar förevarande inkomsttitel för budgetåret 1927/1928 och de tre första kvartalen av budgetåret 1928/1929 följande ställning: *Utskottet.*

	Budgetåret 1927/1928		Budgetåret 1928/1929
	$\frac{1}{7}$ 1927— $\frac{30}{6}$ 1928	$\frac{1}{7}$ 1927— $\frac{31}{3}$ 1928	$\frac{1}{7}$ 1928— $\frac{31}{3}$ 1929
Influtet	kr. 147,869,748: 63	116,802,914: 83	115,411,038: 89
Utgifter för inkomsttiteln »	5,866,882: 37	4,078,854: 98	6,195,654: 65
Behållen inkomst kr.	142,002,866: 26	112,724,059: 85	109,215,384: 24.

Till komplettering av de uppgifter, som den ovan å sid. 29 intagna tabellen innehåller, har utskottet från generaltullstyrelsens kameralbyrå inhämtat, att den debiterade tulluppbörden under nedanstående månader uppgått till följande belopp:

1928 november	kronor 14,218,625: 45
» december	» 14,082,624: 72

1929 januari	kronor	11,397,642: 85
» februari	»	8,605,002: 41
» mars	»	9,849,848: 19
» april	»	18,939,727: 08.

Till följd av riksdagens beslut i fråga om tullfrihet å vissa slag av frukter och sänkning av tullen å kaffe har utskottet, med stöd av i utskottets betänkanden nr 24 och 29 intagna statistiska uppgifter, ansett sig böra räkna med en minskning i tullmedel utöver den, med vilken departementschefen räknat såsom en följd av den i statsverkspropositionen förutsatta tullfriheten för vissa frukter. Denna inkomstminskning har utskottet ansett kunna uppskattas till 6.7 miljoner kronor. Å andra sidan torde, då med hänsyn till de förändrade förhållanden, som med avseende å sockerbetsodlingen inom landet inträtt, en ökning av sockerimporten under nästa budgetår torde bliva ofrånkomlig, en stegring i tullinkomsten för socker med omkring 3 miljoner kronor böra beräknas.

Vid nu angivna förhållanden och då utskottet i övrigt ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts beräkning av förevarande inkomsttitel, föreslår utskottet en sänkning av den i statsverkspropositionen föreslagna beräkningen av tullmedlen med ett till 4 miljoner kronor avrundat belopp eller till 153 miljoner kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att tullmedlen måtte för budgetåret 1929/1930 beräknas till kronor 153,000,000.

8:o.

Sockerskatten.

Sockerskatten är i riksstaten för innevarande budgetår uppförd med ett belopp av 8,500,000 kronor. Med samma belopp har riksräkenskapsverket i sin förslagsberäkning, under förutsättning av oförändrad skattesats, uppdragit inkomsten av sockerskatt för nästa budgetår.

*Departements-
chefen.*

I sitt ovan (sid. 2) återgivna anförande vid anmälan av finansplanen för den föreliggande statsregleringen har departementschefen förordnat, att sockerskatten skulle borttagas. Förordningen i ämnet av den 19 maj 1922 (nr 210) har departementschefen ansett i så fall böra upphöra att gälla med utgången av juni 1929 samt vidare anført: »Liksom vid de tidigare beslutade skattesänkningarna torde även nu — till förebyggande, såvitt möjligt, av störningar i konkurrensen mellan inhemskt och importerat socker — böra träffas den övergångsanordningen, att skattefrihet får åtnjutas även för socker, som under viss kortare tid — som torde böra bestämmas till tio dagar — före den 1 juli 1929 försändes från sockerfabrik, om det ej utlämnas till mot-

tagaren före nämnda tidpunkt. Däremot bör förordningen givetvis äga tillämpning även efter den 1 juli 1929 beträffande socker, som utlämnats dessförrinnan. Detta är främst påkallat av att sockerfabrikerna enligt förordningen utverkat anstånd med inbetalande av debiterad sockerskatt. Under början av budgetåret 1929/1930 kommer i följd härav att inflyta sockerskatt, som debiterats under senare delen av innevarande budgetår. Enligt verkställda beräkningar skulle denna inkomst belöpa sig till i runt tal 1.6 miljon kronor. Inkomsttiteln torde därför bära kvarstå i riksstaten för nästkommande budgetår och därstädes upptagas med sistnämnda belopp.»

I anslutning till vad departementschefen sålunda anført, har Kungl. Maj:t *dels* föreslagit riksdagen att besluta, att förordningen den 19 maj 1922 (nr 210) angående beskattning av socker skall upphöra att gälla med utgången av juni 1929, med iakttagande av att förordningen fortfarande skall äga tillämpning beträffande socker, med avseende varå skattskyldighet inträtt före sistnämnda tidpunkt, samt att för socker, som under tiden den 21—den 30 juni 1929 under statens kontroll försändes från sockerfabrik och ej utlämnas till mottagaren före den 1 juli 1929, må under villkor, som kontrollstyrelsen äger bestämma, åtnjutas skattefrihet, med skyldighet för tillverkare vid sockerfabrik att bestrida härigenom uppkommande särskilda kontrollkostnader,

Statsverkspropositionen.

dels ock upptagit ifrågavarande inkomsttitel till 1,600,000 kronor i det i statsverkspropositionen intagna förslaget till riksstat.

Liksom bevillningsutskottet vid de tidigare tillfällen, då skattesänkningar kunnat vidtagas, bland de indirekta skatter, vilkas sänkning ansetts önskvärd, funnit sockerskatten i första rummet bära komma ifråga, är det med tillfredsställelse, som utskottet nu tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag att upphäva vad som återstår av sockerskatten, varigenom ur vårt skattesystem avlägsnas den enda däri ingående accis, som träffar en nödvändig livsörnödenhet.

Utskottet.

Mot den av Kungl. Maj:t föreslagna beräkningen av förevarande inkomsttitel har utskottet icke haft något att erinra.

Utskottet hemställer följaktligen,

A) att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag om sockerskattens borttagande, besluta,

att förordningen den 19 maj 1922 (nr 210) angående beskattning av socker skall upphöra att gälla med utgången av juni 1929, med iakttagande av att förordningen fortfarande skall äga tillämpning beträffande socker, med avseende varå skattskyldighet inträtt före sistnämnda tidpunkt, samt att för socker, som under tiden den 21—den 30 juni 1929 under statens kontroll

försändes från sockerfabrik och ej utlämnas till mottagaren före den 1 juli 1929, må under villkor, som kontrollstyrelsen äger bestämma, åtnjutas skattefrihet, med skyldighet för tillverkare vid sockerfabrik att bestrida härigenom uppkommande särskilda kontrollkostnader;

B) att sockerskatten måtte för budgetåret 1929/1930 beräknas till kronor 1,600,000.

9:o.

Tobaksskatt.

Riksräkenskapsverket.

Riksräkenskapsverket har anfört följande:

»Tobaksskatt, bevillning.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1923/1924	32,000,000	32,151,790	—
» 1924/1925	50,000,000	51,068,383	18,916,593
» 1925/1926	50,000,000	52,073,739	1,005,356
» 1926/1927	55,000,000	57,962,348	5,888,609
» 1927/1928	61,000,000	60,759,180	2,796,832
» 1928/1929	61,000,000	—	—

De starka stegringarna i tobaksskattens avkastning efter budgetåret 1923/1924 hava i väsentlig grad föranletts av ändrade grunder för skattens beräkning.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 13 nästlidna november har aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet beräknat uppbörden å förevarande inkomsttitel för budgetåret 1929/1930 till samma belopp, varmed den upptagits i riksstaten för innevarande budgetår.

Monopolkontrollutredningen har i sitt nyligen avgivna betänkande angående anordnandet av den statliga kontrollen av aktiebolaget Svenska tobaksmonopolets verksamhet föreslagit snabbare inleverering till statsverket av tobaksskatten, varigenom vid övergången skulle såsom inkomst för budgeten vinnas ytterligare en månads uppbörd. Enär denna fråga, som i viss utsträckning torde sammanhånga med ifrågasatt omläggning av finansieringspolitiken hos bolaget, ännu befinner sig på ett förberedande stadium, har riksräkenskapsverket vid beräkningen av tobaksskatten givetvis icke kunnat räkna med inleverering av mer än tolv månaders uppbörd.

Riksräkenskapsverket har — — — uppfört tobaksskatten med 61,000,000 kronor.»

Departementschefen har förklarat sig icke hava något att erinra mot riksräkenskapsverkets beräkning av tobaksskatten samt vidare anfört, att styrelsen för aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet, på departementschefens förfrågan, meddelat, att ur synpunkten av bolagets likviditet något hinder icke kunde anses möta att under budgetåret 1929/1930 inbetala det merbelopp, som uppkomme vid övergången till den av monopolkontrollutredningen föreslagna ordningen för tobaksskattens inleverering, samt att merbeloppet kunde beräknas uppgå till cirka 5 miljoner kronor. Departementschefen, som vid riksstatsförslagets uppgörande räknat med denna merinkomst, har ansett, att tobaksskatten alltså för nästkommande budgetår borde beräknas till 66 miljoner kronor.

*Departements-
chefen.*

Inkomsttiteln tobaksskatt har följaktligen i statsverkspropositionen upptagits till 66,000,000 kronor.

*Statsverkspro-
positionen.*

I en den 15 mars 1929 dagtecknad proposition, nr 213, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att å statens vägnar med aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet träffa tilläggsöverenskommelse till det mellan staten och bolaget den 12 februari 1915 upprättade kontrakt angående utövande av svenska statens tobaksmonopol i huvudsaklig överensstämmelse med det förslag, som intagits i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet. Enligt detta förslag skall tobaksskatten, på sätt monopolkontrollutredningen föreslagit, inlevereras — i stället för såsom nu den 29 i varje månad för tobaksvaror, som levererats eller licenserats under nästföregående månad — den 10, 20 och näst sista dagen i varje månad till belopp motsvarande en tredjedel av den skatt, som kan beräknas belöpa för samma månad, varefter slutlig avräkning skall äga rum i samband med den skatteleverans, som verkställs näst sista dagen i påföljande månad.

Prop. nr 213.

På hemställan av bevillningsutskottet (betänkande nr 23) har denna proposition av riksdagen numera bifallits.

Enligt utskottet från riksräkenskapsverket tillhandakomna uppgifter har nettoinkomsten av tobaksskatten utgjort under budgetåret 1927/1928 60,759,180 kronor 29 öre, därav under de tre första kvartalen 45,487,342 kronor 5 öre, samt under de tre första kvartalen av budgetåret 1928/1929 46,644,226 kronor 86 öre.

Utskottet.

På sätt av det föregående framgår har vid uppgörandet av statsverkspropositionens förslag rörande tobaksskattens avkastning räknats med den tillfälliga merinkomst av 5 miljoner kronor, som monopolbolagets styrelse ansett skola inflyta vid en sådan omläggning av skattens inleverering, varom riksdagen genom bifall till propositionen nr 213 numera beslutat.

I likhet med vad Kungl. Maj:t sålunda föreslagit, får utskottet hemställa,

att tobaksskatten måtte för budgetåret 1929/1930 be-
räknas till kronor 66,000,000.

10:o.

Brännvinstillverkningskatt.

Riksräkenskapsverket.

Riksräkenskapsverket har anfört följande:

»Brännvinstillverkningskatt, bevilling.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1923/1924	13,000,000	14,461,211	—
» 1924/1925	14,000,000	15,076,320	+ 615,109
» 1925/1926	14,500,000	15,656,496	+ 580,176
» 1926/1927	17,000,000	19,438,298	+ 3,781,802
» 1927/1928	16,000,000	15,057,699	— 4,380,599
» 1928/1929	15,500,000	—	—

I en från kontrollstyrelsen till riksräkenskapsverket överlämnad promemoria framlägges följande beräkning av brännvinstillverkningskatten:

I riksstaten för innevarande budgetår är inkomsten av denna skatt beräknad till 15.5 miljoner kronor. Av nu föreliggande uppgifter framgår, att sagda inkomst i verkligheten kommer att inflyta med i det närmaste det beräknade beloppet.

Till grund för beräkningen av storleken av den inflytande brännvinstillverkningskatten bör läggas aktiebolaget Vin- och spritcentralens inköp av råbrännvin från brännerierna i landet. Enligt av bolaget träffat avtal rörande leverans av brännvin från lantbruksbrännerierna skall under innevarande brännerikampanj inköpas en kvantitet av 24 miljoner liter av normalstyrka. Läggas härtill övriga bränneriers leveranser till bolaget under tillverkningsåret 1 oktober 1928—1 oktober 1929 med 6 miljoner liter, erhålles en sammanlagd kvantitet av 30 miljoner liter brännvin av normalstyrka eller omkring 4 miljoner liter mera än föregående tillverkningsår, då onormalt högt råbrännvinspris var rådande och inköpen därför begränsades. Även om den anståndstid av sex månader, som gäller för inbetalning av brännvinstillverkningskatt, tages i betraktande, kommer likväl en del av skatten för detta brännvin att inflyta redan under innevarande budgetår. Tages emellertid hänsyn därtill, att bolaget, därest normala förhållanden bliva rådande, icke torde komma att mera väsentligt avvika från ovannämnda kvantitet i fråga om inköp av råbrännvin under det därpå följande tillverkningsåret 1 oktober 1929—1 oktober 1930, bör såsom grund för uppskattning av den under budgetåret 1929/1930 inflytande brännvinstillverkningskatten läggas en beräknad kvantitet brännvin av 30 miljoner liter av normalstyrka, varå skatten efter 65 öre för liter utgör 19.5 miljoner kronor. Detta belopp bör minskas med 2.5 miljoner kronor, utgörande beräknade utgifter för restitutioner. Den behållna inkomsten av brännvinstillverkningskatten synes alltså kunna sättas till 17 miljoner kronor.'

Riksräkenskapsverket hemställer, att i enlighet med kontrollstyrelsens förslag brännvinstillverkningskatten för budgetåret 1929/1930 beräknas till 17,000,000 kronor.»

I statsverkspropositionen har förevarande inkomsttitel upptagits med det av riksräkenskapsverket föreslagna beloppet, 17,000,000 kronor. *Statsverkspropositionen.*

Av riksräkenskapsverket har utskottet beträffande denna inkomsttitel för budgetåret 1927/1928 och de tre första kvartalen av budgetåret 1928/1929 erhållit följande uppgifter: *Utskottet.*

	Budgetåret 1927/1928		Budgetåret 1928/1929
	$\frac{1}{7}$ 1927— $\frac{30}{6}$ 1928	$\frac{1}{7}$ 1927— $\frac{31}{3}$ 1928	$\frac{1}{7}$ 1928— $\frac{31}{3}$ 1929
Influtet	kr. 17,845,484: 51	10,293,424: 55	9,329,476: 52
Utgifter för inkomsttiteln »	2,787,785: 15	1,896,644: 33	1,530,815: 48
Behållen inkomst kr.	15,057,699: 36	8,396,780: 22	7,798,661: 04.

I en av kontrollstyrelsen till finansdepartementet den 30 april 1929 överlämnad beräkning har brännvinstillverkningskatten antagits under nästa budgetår komma att inflyta med ett belopp av omkring 17.6 miljoner kronor. I överensstämmelse härmed hemställer utskottet,

att brännvinstillverkningskatten måtte för budgetåret 1929/1930 beräknas till kronor 17,600,000.

11:o.

Rusdrycksförsäljningsmedel.

Riksräkenskapsverket har anfört följande:

»**Rusdrycksförsäljningsmedel**, bevillning. Å denna titel har till och med budgetåret 1926/1927 redovisats endast detaljhandelsbolagens vinst vid försäljning av rusdrycker. Från och med budgetåret 1927/1928 har emellertid den förändringen vidtagits, att såsom rusdrycksförsäljningsmedel räknas även statsverkets andel i partihandelsbolagens vinstmedel, vilka tillförne redovisats under titeln 'diverse inkomster'. I samband med den sålunda verkställda omläggningen har titeln rusdrycksförsäljningsmedel uppdelats i tvenne undertitlar, benämnda 'partihandelsbolag' och 'detaljhandelsbolag'.

Riksräkenskapsverket.

Vad först *partihandelsbolagen* beträffar, utgöras dessa av aktiebolaget Vin- och spritcentralen och dess dotterbolag, aktiebolaget J. D. Grönstedt & Co. Bolagens sammanlagda inlevererade överskottsmedel under de senare budgetåren framgå av nedanstående sammanställning, vilken jämväl angiver de år, under vilka vinsterna intjänats.

Inleveransens belopp kronor	År, under vilket vinsten intjänats	Budgetår, varunder in- leveransen redovisats
5,089,866: 94	1923	1923/1924
5,508,184: 02	1924	1924/1925
4,700,025: 95	1925	1925/1926
8,021,464: 96	1926	1926/1927
7,802,378: 73	1927	1927/1928

För innevarande budgetår har beräknats överskottsmedel från partihandelsbolagen med 5 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 november 1928 har kontrollstyrelsen utan särskild motivering beräknat inkomsten av partihandelsbolagen till 2 miljoner kronor under budgetåret 1929/1930. På förfrågan från riksräkenskapsverket har sedermera aktiebolaget Vin- & spritcentralen åberopat till kontrollstyrelsen lämnat meddelande därom, att nämnda belopp kunde påräknas såsom sannolikt vinstöverskott, samt vidare anfört följande:

'Samtidigt som vi nu bekräfta denna uppgift, vilja vi emellertid icke underlåta att hänvisa till de yttranden i motsvarande ämne, som vi under tidigare år avgivit och av vilka framgår, att det för oss tyvärr icke är möjligt att angiva en ens någorlunda exakt uppgift rörande de för inleverans till staten disponibla vinstöverskott, som kunna uppstå av vår rörelse under ett kommande år. Vår prispolitik skall enligt vår egen, av statsmakterna vid upprepade tillfällen godkända och nu senast av den s. k. Monopolkontrollutredningen uttryckligen understödda uppfattningen icke åsyfta att bereda staten vinst, utan handhavas helt enligt affärsmässiga principer. Vissa omständigheter, vilka utförligt åberopats i ovan angivna yttrande, ha vållat, att vi, trots fasthållandet vid denna grundsats, ofta måst vid våra prissättningar räkna med en understundom relativt betydande vinstmarginal, som medfört avsevärda överskott och därav härflytande vinstleveranser till staten. Då emellertid numera det viktigaste av de skäl bortfallit, som föranlett oss att vid våra kalkyler räkna med en större vinstmarginal, lär under kommande år vinstöverskottet högst väsentligt reduceras. Någon exakt beräkning i detta hänseende är det likväl, såsom förut nämnts, icke möjligt att verkställa, men synes, under förutsättning av en efter de angivna riktlinjerna förd prispolitik, ett för staten disponibelt vinstöverskott av vår och vårt dotterbolags rörelse av två miljoner kronor böra uppstå under det kommande året.'

Såsom framgår av den ovan intagna tabellen uppgår statsverkets andel i partihandelsbolagens vinstmedel under budgetåren 1923/1924—1925/1926 till i genomsnitt 5 miljoner kronor årligen för att under de därpå följande budgetåren ökas med mer än halva detta belopp. Aktiebolaget Vin- & spritcentralens beräkningar av partihandelsbolagens vinstmedel hava städse präglats av långt driven försiktighet. Även om den kalkylerade vinstmarginalen numera kan beräknas snävare än tillförne, har riksräkenskapsverket fördenskill, med beaktande av de tidigare gjorda inlevererin-

garna samt omsättningens storlek, icke ansett betänklighet föreligga att höja det av bolaget beräknade inkomstbeloppet till 4 miljoner kronor.

I fråga om *detaljhandelsbolagens* vinst vid försäljning av rusdrycker hava de beräknade samt redovisade inkomsterna utgjort:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring kronor
Budgetåret 1923/1924	18,000,000	14,501,517	—
» 1924/1925	15,000,000	17,343,578	2,842,061
» 1925/1926	14,000,000	17,567,647	224,069
» 1926/1927	16,000,000	17,866,860	299,213
» 1927/1928	17,500,000	18,248,396	381,536
» 1928/1929	17,500,000	—	—

I en från kontrollstyrelsen till riksräkenskapsverket överlämnad promemoria anföres rörande beräkandet av rusdrycksförsäljningsmedlen från detaljhandelsbolagen bland annat följande:

’Då enligt inom kontrollstyrelsen förefintliga statistiska uppgifter under första halvåret 1928, jämfört med motsvarande halvår 1927, varuomsättningen påtagligt ökats men omkostnaderna varit ungefär oförändrade och under senare halvåret 1928 tendensen synes bli densamma som under första halvåret i år, kan med säkerhet antagas, att jämväl för löpande budgetår överskott kommer att uppstå å denna skatttitel. Det belopp, som av systembolagen före maj månads utgång år 1929 kommer att till statsverket inlevereras i vinstmedel för kalenderåret 1928, kan på grundvalen av såväl dessa statistiska uppgifter som vissa av systembolagen till kontrollstyrelsen meddelade kalkyler beräknas till i runt tal 19.0 miljoner kronor. Enär, såvitt nu kan bedömas, under nästkommande försäljningsår, eller år 1929, sådana förhållanden icke kunna väntas komma att inträffa, att systembolagens ekonomiska avkastning i väsentligare grad skulle därav kunna påverkas, och att nämnda avkastning i varje fall icke kommer att bli mindre än under kalenderåret 1928, torde rusdrycksförsäljningsmedlen från dessa bolag kunna beräknas inflyta med 19.0 miljoner kronor under budgetåret 1929/1930.’

På grund av vad sålunda i promemorian anförts har riksräkenskapsverket för sin del intet att erinra mot det av kontrollstyrelsen föreslagna beloppet för inkomst från detaljhandelsbolagen.

Riksräkenskapsverket tillstyrker alltså, att rusdrycksförsäljningsmedlen för budgetåret 1929/1930 i riksstaten uppföras med 4,000,000 kronor för partihandelsbolag och 19,000,000 kronor för detaljhandelsbolag.»

I statsverkspropositionen har rusdrycksförsäljningsmedlen i enlighet med riksräkenskapsverkets förslag upptagits till 23,000,000 kronor, därav 4,000,000 kronor från partihandelsbolag och 19,000,000 kronor från detaljhandelsbolag. *Statsverkspropositionen.*

Prop. nr 119. På sätt närmare omförmäles under nästföljande punkt i detta betänkande har Kungl. Maj:t i proposition den 15 februari 1929, nr 119, framlagt förslag om fortsatt tillämpning av förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker. I sitt anförande i det till nämnda proposition fogade statsrådsprotokollet har chefen för finansdepartementet jämväl uttalat sig angående den påräkneliga inkomsten av rusdrycksförsäljningsmedlen från detaljhandelsbolagen för nästkommande budgetår men därvid icke ifrågasatt någon ändring i den i statsverkspropositionen föreslagna beräkningen av denna inkomsttitel.

Utskottet. Enligt den förut omnämnda, av kontrollstyrelsen till finansdepartementet överlämnade beräkningen, vilken verkställdes, sedan riksdagen fattat beslut i anledning av propositionen nr 119, hava rusdrycksförsäljningsmedlen för nästkommande budgetår beräknats till 5 miljoner kronor för partihandelsbolag och 20 miljoner kronor för detaljhandelsbolag.

I anslutning härtill får utskottet hemställa,

att rusdrycksförsäljningsmedlen måtte för budgetåret 1929/1930 beräknas på följande sätt:

Rusdrycksförsäljningsmedel, *bevillning*:

α) Partihandelsbolag	kronor	5,000,000
β) Detaljhandelsbolag	»	20,000,000.

12:o.

Omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker.

Härom har riksräkenskapsverket anfört följande:

»Omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker, bevillning.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1923/1924	43,700,000	39,533,490	—
» 1924/1925	38,000,000	38,000,477	— 1,533,013
» 1925/1926	38,000,000	37,187,812	— 812,665
» 1926/1927	38,000,000	37,244,801	+ 56,989
» 1927/1928	36,000,000	37,805,830	+ 561,029
» 1928/1929	37,500,000	—	—

Kontrollstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 14 november 1928 beräknat denna skatt för budgetåret 1929/1930 till 39.0 miljoner kronor. I en till grund för denna beräkning liggande promemoria anföres:

’Då under juli—november månader innevarande budgetår inleveransen av omsättnings- och utskänkningskatt kommer att utgöra 15.95 miljoner

kronor mot 15.8 miljoner kronor under samma månader budgetåret 1927/1928, torde kunna antagas, att omsättnings- och utskänkningsskattemedlen under budgetåret 1928/1929 komma att uppgå till inemot 39.0 miljoner kronor. För budgetåret 1929/1930 torde, med hänsyn till den alltjämt fortgående stegringen i spritdrycksomsättningen, vilken stegring tidigare allenast kunnat förmärkas inom utminuteringsrörelsen men numera även tydligt framträder inom den av systembolagen själva utövade utskänkningsrörelsen, och under förutsättning av oförändrade skattesatser, omsättnings- och utskänkningsskattemedlen kunna beräknas till 39.0 miljoner kronor.

Den av kontrollstyrelsen förordade beräkningen av omsättnings- och utskänkningsskatten synes riksräkenskapsverket vid en jämförelse med de redovisade inkomsterna under de båda närmast förflutna budgetåren ligga väl mycket i överkant. Med hänsyn även till önskvärdheten av att undvika alltför stora kastningar i inkomstberäkningen finner sig riksräkenskapsverket därför böra förorda en höjning av allenast 1 miljon kronor i förhållande till den nuvarande riksstatssiffran.

Riksräkenskapsverket har — — — upptagit omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker med 38,500,000 kronor.»

I statsverkspropositionens riksstatsförslag har omsättnings- och utskänkningsskatten upptagits med enahanda belopp, 38,500,000 kronor.

Statsverkspropositionen.

Såsom redan under föregående punkt antytts, har Kungl. Maj:t i en den 15 februari 1929 dagtecknad proposition, nr 119, framlagt förslag om fortsatt tillämpning intill utgången av juni månad år 1930 av förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker med däri genom förordningarna den 20 juni 1924 (nr 228) och den 4 juni 1926 (nr 150) gjorda ändringar, dock att 2 § i förordningen skulle hava viss ändrad lydelse, innefattande höjning av procentalet för omsättningsskatten från 50 till 55 från och med den 1 juli 1929.

Prop. nr 119.

I sitt anförande till det vid nämnda proposition fogade statsrådsprotokollet har chefen för finansdepartementet meddelat, att aktiebolaget Vin- och spritcentralen beslutat vidtaga sänkningar av partihandelspriset å atskilliga spritdrycker, samt i anslutning därtill anført bland annat följande.

Enligt kontrollstyrelsens beräkningar skulle de av aktiebolaget Vin- & spritcentralen beslutade prissänkningarna komma att medföra, att utbytet av omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker — vilken inkomsttitel i riksstatsförslaget för nästkommande budgetår såsom nyss nämnts vore upptagen till 38.5 miljoner kronor — för sagda budgetår icke skulle kunna beräknas högre än till 36.6 miljoner kronor. Då det vidare, med hänsyn till den genom prissänkningarna uppkommande stora skillnaden mellan inköps- och utskänkningspris, enligt kontrollstyrelsen numera syntes oundvikligt att, om prisreduktionerna komme till stånd, företaga en nedsättning i avseende å vissa utskänkningspris, bleve minskning i detaljhandelsbolagens inkomster följden. På grund härav och då man jämväl i fråga om utminuterings-

rörelsen skulle hava att räkna med något reducerad vinst, beräknade kontrollstyrelsen, att rusdrycksförsäljningsmedlen från detaljhandelsbolagen, vilken inkomstitel i budgetförslaget uppförts med 19 miljoner kronor, icke skulle kunna upptagas högre än till 17 miljoner kronor.

Den sålunda beräknade minskningen i statens intäkter å dessa inkomstitlar hade synts departementschefen böra motverkas genom erforderlig höjning av omsättningsskatten å spritdrycker. I sådant hänseende hade kontrollstyrelsen föreslagit, att det procenttal, efter vilket denna skatt utginge, skulle höjas från 50 till 55 procent från och med den 1 juli 1929. Detta förslag funne departementschefen sig böra tillstyrka. Genom en sådan höjning torde den som följd av ovanberörda prissänkningar föranledda minskningen i omsättningsskattens avkastning väl täckas. I detta sammanhang ville departementschefen framhålla, att, sedan numera en viss stabilitet uppnåtts i partihandelsbolagens tillverkningskostnader och inköpspriser, det syntes böra i möjligaste mån undvikas, att mera tillfälliga förhållanden komme att medföra förändringar i utförsäljningspriserna med därav följande växlingar i omsättningsskattens avkastning.

Därest den föreslagna höjningen av omsättningsskatten genomfördes, behövde, på sätt kontrollstyrelsen angivit, vissa av styrelsen direkt fastställda utskänkningspriser ej ändras, i följd varav de inkomstminskningar, som eljest skulle drabba detaljhandelsbolagen, till största delen icke komme att inträda.

Under angivna förhållanden syntes det icke erforderligt att föreslå ändring i de belopp, med vilka ifrågavarande inkomstitlar uppförts i budgetförslaget, helst som dispositionen av statsverkets inkomster å rusdrycksmedelstitlarna vore reglerad med hänsyn till *summan* av de i riksstaten beräknade beloppen å dessa titlar.

På hemställan av bevillningsutskottet (betänkande nr 8) har denna proposition av riksdagen numera bifallits.

Utskottet.

Enligt utskottet från riksräkenskapsverket tillhandakomna uppgifter har den behållna inkomsten av omsättnings- och utskänkningskatten utgjort under budgetåret 1927/1928 37,805,830 kronor 6 öre, därav under de tre första kvartalen 28,135,782 kronor 69 öre, samt under motsvarande kvartal av budgetåret 1928/1929 28,380,862 kronor 68 öre.

Då riksdagen genom bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 119 beslutat höja procenttalet för omsättnings- och utskänkningskatten från och med den 1 juli 1929, har utskottet, i enlighet med de beräkningar som åberopats i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet, ansett sig kunna föreslå, att förevarande inkomstitel upptages till det i statsverkspropositionen föreslagna beloppet.

Utskottet hemställer alltså,

att omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker
mätte för budgetåret 1929/1930 be-
räknas till kronor 38,500,000.

13:o.

Maltskatt.

Riksräkenskapsverket har anfört följande:

Riksräken-
skapsverket.

»Maltskatt, bevilling.

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1923/1924	11,000,000	8,969,412	—
» 1924/1925	15,000,000	15,917,677	+ 6,948,265
» 1925/1926	15,000,000	16,360,922	+ 443,245
» 1926/1927	16,000,000	17,377,346	+ 1,016,424
» 1927/1928	17,000,000	17,026,670	— 350,676
» 1928/1929	17,600,000	—	—

I en av kontrollstyrelsen till riksräkenskapsverket överlämnad promemoria anföres:

’Såsom inkomst av maltskatt är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget ett belopp av 17.6 miljoner kronor. Detta belopp hade i den av kontrollstyrelsen verkställda inkomstkalkylen beräknats med hänsyn till den behållna inkomst, som genom maltskatten tillförts statsverket under vart och ett av de senaste budgetåren. — — — — —
Emellertid utvisa de hittills debiterade maltskattebeloppen, att den sålunda uppskattade inkomsten för innevarande budgetår icke kommer att ernås utan bliva omkring 500,000 kronor lägre än som beräknats. Anledningen härtill torde väsentligen vara att söka i den till följd av sommarens ogynnsamma väderlek minskade konsumtionen av maltdrycker. Att kvantiteten krossat malt på senare tid nedgått, torde även i någon mån hava föranletts av ovissheten hos maltdryckstillverkarna om det inflytande å avsättningen av skattepliktiga maltdrycker, som vissa i förordningen den 11 juli 1919 (nr 406) angående försäljning av pilsnerdricka och i förordningen den 1 juni 1923 (nr 140) angående tillverkning och beskattning av maltdrycker vidtagna ändringar, vilka trätt i kraft den 1 oktober 1928, kunde tänkas medföra. Ändringen i den förra förordningen åsyftar skärpt kontroll över pilsnerdricksförsäljningen å landsbygden och i den senare beredande av möjlighet att tillverka en maltstarkare skattefri maltdryck än svagdricka.

Då det icke torde vara uteslutet, att berörda ändringar i lagstiftningen å maltdrycksområdet kunna vara ägnade att i någon mån föranleda en nedgång i konsumtionen av skattepliktiga maltdrycker, varutinnan erfarenhet dock ännu saknas, synes riktigt, att nu icke upptaga den behållna

inkomsten av maltskatt för budgetåret 1929/1930 till högre belopp än 17 miljoner kronor.'

Riksräkenskapsverket kan för sin del icke finna tillräckliga skäl vara anförda för sänkning av den för budgetåret 1928/1929 beräknade inkomsten av maltskatten, helst som för månaderna juli—oktober skatten visat högre avkastning under 1928 än under 1927. Riksräkenskapsverket föreslår därför, att maltskatten för budgetåret 1929/1930 beräknas till 17,600,000 kronor.»

Statsverkspropositionen. I statsverkspropositionen har förevarande inkomsttitel upptagits med det av riksräkenskapsverket föreslagna beloppet, 17,600,000 kronor.

Utskottet. Enligt vad utskottet från riksräkenskapsverket inhämtat utvisar maltskatten för budgetåret 1927/1928 och de tre första kvartalen av budgetåret 1928/1929 följande ställning:

	Budgetåret 1927/1928		Budgetåret 1928/1929
	$\frac{1}{7}$ 1927— $\frac{30}{6}$ 1928	$\frac{1}{7}$ 1927— $\frac{31}{3}$ 1928	$\frac{1}{7}$ 1928— $\frac{31}{3}$ 1929
Influtet	kr. 17,895,395: 30	13,380,811: 10	13,028,232: 85
Utgifter för inkomsttiteln »	868,725: 18	694,519: 07	751,839: 28
Behållen inkomst kr.	17,026,670: 12	12,686,292: 03	12,276,393: 57.

I den förut omförmälda, av kontrollstyrelsen till finansdepartementet överlämnade beräkningen har den behållna inkomsten av maltskatten för budgetåret 1929/1930 icke uppskattats till högre belopp än 17 miljoner kronor.

I överensstämmelse härmed hemställer utskottet,

att maltskatten måtte för budgetåret 1929/1930 beräknas till kronor 17,000,000.

I Kungl. Maj:ts förslag till riksstat för budgetåret 1929/1930 äro bevillningarna — utom postbevillningen — tillika med *mantalspenningar* och *prästerskapets till statsverket indragna tionde* uppförda under rubrikerna »A. Egentliga statsinkomster. I. Skatter.» Under förutsättning ej mindre att riksdagen godkänner bevillningsutskottets här ovan intagna förslag än även att mantalspenningar och prästerskapets tionde uppföras med av Kungl. Maj:ts föreslagna belopp, respektive 1,000,000 och 2,235,000 kronor, komma inkomsttitlarna under nämnda rubrik »Skatter» i den av riksdagen beslutade riksstaten att uppföras med följande belopp:

		Kronor
A. Egentliga statsinkomster.		
I. Skatter:		
1.	Mantalspenningar	1,000,000
2.	Prästerskapets till statsverket indragna tionde . .	2,235,000
3.	Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse:	
	a. Inkomst- och förmögenhetsskatt,	
	<i>bevillning</i>	149,000,000
	b. Utjämningskatt, <i>bevillning</i> . . .	4,200,000
	c. Utskiftningskatt, <i>bevillning</i> . . .	100,000
	d. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>bevill-</i> <i>ning</i>	500,000
	e. Stämpelmedel, <i>bevillning</i>	51,600,000
		205,400,000
4.	Automobilskattemedel, <i>bevillning</i>	42,000,000
5.	Tullar och acciser:	
	a. Tullmedel, <i>bevillning</i>	153,000,000
	b. Sockerskatt, <i>bevillning</i>	1,600,000
	c. Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	66,000,000
	d. Brännvinstillverk-	
	ningskatt, <i>bevill-</i>	
	<i>ning</i>	17,600,000
	e. Rusdrycksförsälj-	
	ningsmedel, <i>bevill-</i>	
	<i>ning</i> :	
	a. Partihandels-	
	bolag	5,000,000
	β. Detaljhandels-	
	bolag	20,000,000
	f. Omsättnings- och	
	utskänkningskatt	
	å spritdrycker, <i>be-</i>	
	<i>villning</i>	38,500,000
	g. Maltskatt, <i>bevill-</i>	
	<i>ning</i>	17,000,000
		98,100,000
		318,700,000
		569,335,000

14:o.

Postmedlen.

Överskott från postverket har nedannämnda budgetår i riksstaten beräknats och enligt budgetredovisningen influtit med:

	Beräknad inkomst kronor	Behållen inkomst kronor	Stegring + Nedgång — kronor
Budgetåret 1923/1924	10,000,000	16,171,459	—
» 1924/1925	15,000,000	13,857,244	— 2,314,215
» 1925/1926	13,000,000	12,966,606	— 890,638
» 1926/1927	14,000,000	16,443,364	+ 3,476,758
» 1927/1928	13,000,000	13,598,268	— 2,845,096
» 1928/1929	13,000,000	—	—

Ökningen för budgetåret 1926/1927 hänför sig till omläggning av tiden för inlevereringen av överskottsmedlen.

*Generalpost-
styrelsen.*

I skrivelse den 13 november 1928 med förslag till beräkning av det inkomstöverskott av postverkets rörelse, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1929/1930, har generalpoststyrelsen anfört följande:

»I sin skrivelse till Konungen den 11 november 1927 angående beräkning av inkomstöverskottet av postverkets verksamhet under budgetåret 1928/1929 föreslog generalpoststyrelsen, att överskottet för sistnämnda år skulle upptagas till samma belopp som det i riksstaten för budgetåret 1927/1928 uppförda, eller 13 miljoner kronor. Detta förslag godtogs av såväl Kungl. Maj:t som riksdagen. I den godkända riksstaten för budgetåret 1928/1929 är alltså postverkets överskott fastställt till 13 miljoner kronor.

Verkställda förnyade beräkningar rörande postverkets driftresultat under budgetåret 1928/1929 hava givit vid handen, att det beräknade beloppet med säkerhet bör kunna tillföras statskassan. Huruvida och, i förekommande fall, med vilket belopp leveranserna av överskottsmedel kunna komma att överskjuta den sålunda angivna summan, är generalpoststyrelsen icke i tillfälle att nu avgöra.

Innan generalpoststyrelsen ingår på beräkningen av det inkomstöverskott av poströrelsen, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1929/1930, får generalpoststyrelsen framhålla följande.

Under den dyrtid, som rådde under världskrigets senare skede och tiden närmast efter fredsslutet, blevo postverkets taxor föremål för en genomgående höjning. Sedermera hava emellertid vissa betydande taxesänkningar ägt rum. Även om nu utgående postavgifter, enligt generalpoststyrelsens uppfattning, icke kunna med hänsyn till den allmänna prisnivån anses oskäligen i förhållande till de före världskriget gällande taxorna, måste det dock ur den korresponderande allmänhetens synpunkt och särskilt för underlättande av den produktiva verksamheten och näringslivets utveckling framstå såsom synnerligen önskvärt, att postavgifterna sättas

så lågt, som med nödigt aktgivande på den statsfinansiella situationen må befinnas möjligt.

En allmän nedsättning av posttaxorna skulle emellertid innebära en så stor minskning av inkomsterna från postverket, att generalpoststyrelsen för sin del anser sig icke för närvarande böra ifrågasätta en dylik sänkning. Däremot finner generalpoststyrelsen tidpunkten vara inne för vidtagande av en sådan reglering utav postavgifterna, som kan åstadkommas, utan att statens inkomst från postverket skall behöva upptagas till lägre belopp i riksstaten för budgetåret 1929/1930 än i riksstaten för innevarande och närmast föregående budgetår. Inom generalpoststyrelsen hava fördenskull igångsatts utredningar i fråga om de taxeändringar, som i främsta rummet anses böra genomföras. Resultatet av dessa utredningar föreligger ännu icke, men generalpoststyrelsen skall, så snart förhållandena det medgiva, till Kungl. Maj:t ingiva förslag i ämnet. Generalpoststyrelsen utgår därvid från, att en eventuell taxenedsättning skall träda i kraft den 1 juli 1929.

Postverkets inkomster av poströrelsen kunna sammanföras i följande fyra huvudgrupper, nämligen:

- frankoteckensuppbörden,
- övriga inkomster av inrikes rörelsen,
- inkomster av utrikes rörelsen och
- inkomster av bestyr, som ligga utom ramen för postverkets egentliga verksamhet.

Av dessa grupper är *frankoteckensuppbörden* den största, i det densamma omfattar ungefär 80 procent av verkets sammanlagda inkomster. Sagda uppbörd utgör samtidigt även den del av inkomsterna, som är mest beroende av konjunkturväxlingarna.

Vid tidigare tillfällen har generalpoststyrelsen framhållit, att frankoteckensuppbörden, sedan portoförhöjningarnas verkningar eliminerats, vid återgången (år 1922) efter krigsårens abnormt stora uppsving till mera normala förhållanden, stannat vid ungefärligen det belopp, som erhålles vid beräkning av 4 procents årlig ökning å förkrigstidens uppbörd. Den genomsnittliga årliga ökningen av den reducerade uppbörden under åren 1923—1927 har understigit 4 procent och för år 1928 torde, såvitt nu kan bedömas, stegringen komma att utgöra omkring 3.5 procent, d. v. s. den ökningsprocent, varmed generalpoststyrelsen räknat vid avgivandet av sitt förslag i fråga om inkomstöverskottet för budgetåret 1928/1929. Under de tio första månaderna av år 1928 utvisar nämligen uppbörden en ökning, som är nära nog precis lika stor som den beräknade, eller 3.49 procent.

Den nedgång, som ökningsprocenten sålunda företer, är emellertid icke att betrakta såsom tecken på en begynnande stagnation i posttrafiken, utan måste anses fullt naturlig på grund av stegringen utav de absoluta uppbördsbelopp, på vilka ökningen beräknas. I sådant hänseende får generalpoststyrelsen framhålla, att exempelvis ett ökningsbelopp, som utgjort 4 procent å 1922 års reducerade uppbörd, endast motsvarar ungefär 3.3 procent å 1927 års reducerade uppbördssiffra.

Vidkommande inkomsterna för år 1929 anser generalpoststyrelsen sig böra understryka, vad styrelsen vid föregående tillfällen framhållit, nämligen vanskligheten av att beräkna frankoteckensuppbörden längre tid i förväg. För att erhålla någon ledning vid kalkylens uppgörande har emellertid generalpoststyrelsen jämväl innevarande år från landets postmästare införskaffat yttranden i fråga om den åsikt, som postmästarna, med

den personliga kännedom de äga om förhållandena inom de dem underlydande postområdena, hysa beträffande uppbörderna under återstoden av år 1928 och under år 1929. Gjord sammanställning över dessa yttranden har givit vid handen, att postmästarna kalkylerat med en ökning från år 1928 till år 1929 av allenast något över 2 procent. Ehuru detta förhållande synes böra mana till att iakttaga försiktighet vid uppördsbeloppets beräkning för sistnämnda år, har dock generalpoststyrelsen, som utgått från att konjunkturförhållandena skola gestalta sig på ungefär samma sätt som under år 1928, ansett sig kunna förutsätta, att åtminstone någon mera väsentlig ändring icke skall inträda uti den kontinuerliga stegring, som poströrelsen företett under de senare åren. Under sådana förhållanden har styrelsen funnit sig böra räkna med, att frankoteckensuppbörderna trots de förenämnda taxesänkningarna skall komma att uppvisa en ökning under år 1929 vid jämförelse med år 1928 av omkring 1.5 miljoner kronor.

Den andra inkomstgruppen, *övriga inkomster av inrikes rörelsen*, omfattar avgifter för tidningsabonnemang samt för befordran av utgivarkorsband och tidningsbilagor, avgifter för fackavläggning, registrering av ankonna värdeförsändelser, bokföring av postavgifter m. m. Även i dessa inkomster anser generalpoststyrelsen sig kunna beräkna någon stegring under år 1929, särskilt på grund av konstaterad ökning utav vissa större tidningars årsvikt. Inkomststegringen beträffande tidningsabonnemangen motverkas emellertid i viss mån av sjunkande ersättningsbelopp för bokföring av postavgifter. Den omständigheten, att allt flera korrespondenter anskaffa frankostämpelmaskiner för frankering av egen post, medför nämligen, att antalet innehavare av postböcker minskas.

Inkomsterna av utrikes rörelsen torde däremot bliva mindre år 1929 än år 1928. Visserligen synes postverket tillkommande ersättning för transitering av utländsk brevpост komma att — liksom fallet är under år 1928 — med ett obetydligt belopp överstiga de utgifter för sådant ändamål, som postverket har att utgiva till främmande postförvaltningar. Men detta förhållande kan icke beräknas på långt när upp väga den inkomstminskning, som emotses i fråga om portoandelar för utrikes försändelser på grund därav, att svenska postverket torde under år 1928 från ett land tillföras portoandelar för paket för fem kvartal mot för fyra kvartal under år 1929.

Vidkommande slutligen postverkets *inkomster av bestyr, som ligga utom ramen för verkets egentliga verksamhet*, får generalpoststyrelsen anföra följande.

Ersättningen för *stämpelväsendets handhavande* och för *postverkets bestyr med kronoskatteuppbörderna å landsbygden* beräknas uppgå till ungefär enahanda belopp som de, vilka härför inlutit till postverket under år 1928. För *postverkets bestyr med utbetalningen av folkpensioner* torde däremot ersättningen komma att undergå någon stegring med anledning av ökning av antalet pensionsutbetalningar. Ersättningen utgår nämligen i förhållande till sagda antal. Å riksstaten för budgetåret 1928/1929 är för gäldande av ersättningen i fråga beviljat ett förslagsanslag av 235,000 kronor. Såvitt nu kan bedömas torde detta belopp komma att underskrivas med några tusental kronor.

Gottgörelsen för *inkasserande av radiolicensavgifter*, vilken för år 1927 belöpt sig till ungefär 50,000 kronor och för innevarande år torde bliva något högre, kommer att år 1929 nedgå på grund av den minskning av er-

sättningen till postverket, som vidtagits såsom en följd av verkställd omläggning och förenkling av inkasseringssystemet.

Ersättningen för postsparbanksgöromålens handhavande består i dels gottgörelse för direkta merutgifter, åsamkade av postsparbankens inordnande i postverket, dels ock ersättning för postsparbanksgöromålens handläggning å postanstalterna. För täckande av de direkta merutgifterna beräknas under år 1929 ett belopp av cirka 800,000 kronor bliva erforderligt. Denna summa är i det samtidigt härmed avgivna förslaget till driftkostnadsstat för år 1929 inräknad i anslagsbeloppen å vederbörande utgiftstitlar. Gottgörelsen för postanstalternas bestyr med postsparbanksgöromålen, vilken för det år, varom nu är fråga, är fastställd genom Kungl. Maj:ts beslut den 10 december 1926, belöper sig till 750,000 kronor. Å inkomstsidan uppföres sålunda nu ett belopp av 1,550,000 kronor såsom ersättning för postsparbanksgöromålens bestridande.

Inkomsten från *postgirorörelsen* fördelar sig i gottgörelse för de nettokostnader, som förorsakas av rörelsegrenen, och vinst å girorörelsen. På grund av det uppsving, postgirorörelsen företett, hava dessa utgifter stegrats år från år. Sålunda uppgingo desamma åren 1926 och 1927 till i avrundade tal 584,000 kronor respektive 1,038,000 kronor. Under år 1928 torde de belöpa sig till cirka 1,300,000 kronor, och för år 1929 beräknas desamma, enligt å vederbörande byrå gjorda kalkyler, komma att stiga till cirka 1,500,000 kronor. Den del av ifrågavarande kostnadssumma, som hänförs till direkta utgifter för postgirokontoret, är inräknad å de olika utgiftstitlarna i förslaget till driftkostnadsstat för år 1929.

Vidkommande vinsten å postgirorörelsen får generalpoststyrelsen erinra därom, att enligt den ändrade lydelse, som 12 § i förordningen den 11 juli 1924 (nr 378) angående postgirorörelsen erhållit genom Kungl. Maj:ts förordning den 24 maj 1928 (Sv. ffs. nr 143), av den å postgirorörelsen uppkommande vinst må enligt Kungl. Maj:ts bestämmande årligen avsättas högst hälften till en reservfond. Då nu verkställda överslagsberäkningar rörande det ekonomiska resultatet av rörelsegrenen givit till resultat, att densamma kan antagas komma att under år 1929 lämna ett överskott av omkring 200,000 kronor, räknar generalpoststyrelsen med att allenast hälften av denna summa, eller omkring 100,000 kronor, skall komma poströrelsen till godo i form av vinst å postgirorörelsen.

Det sammanlagda belopp, som generalpoststyrelsen nu uppför bland inkomsterna såsom härledande från postgirorörelsen, utgör sålunda 1,600,000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts vill det synas generalpoststyrelsen att, med vidtagande från och med den 1 juli 1929 av portosänkningar i den omfattning, som generalpoststyrelsen ovan antytt, postverkets inkomster av poströrelsen under år 1929 kunna beräknas uppgå till cirka 74.7 miljoner kronor. Häremot svara driftkostnader, som enligt det samtidigt avgivna förslaget till driftkostnadsstat för år 1929 äro beräknade till 61.2 miljoner kronor. Den godkända driftkostnadsstaten för år 1928 slutar å en summa av 59,125,000 kronor. Ökningen i driftutgifterna år 1929, 2,075,000 kronor, är huvudsakligen föranledd dels av beräknad stegring av poströrelsen i allmänhet samt postsparbanks- och postgirorörelsen ävensom av de förbättringar i fråga om särskilt landsbygdens postförbindelser och postanordningar, som generalpoststyrelsen anser böra genomföras, dels ock därav, att dyrtidstillägget åt personalen är för år 1929 beräknat enligt en levnadskostnadsindex av 172, medan dyrtidstilläggsanslaget för år 1928 är

fastställt under förutsättning, att det genomsnittliga indextalet skulle utgöra 170.

Det ekonomiska resultatet av poströrelsen under år 1929 skulle sålunda ställa sig på följande sätt:

inkomster	74.7 miljoner kronor
driftkostnader	61.2 » »
överskott	13.5 miljoner kronor

Därest samma posttaxor komme att tillämpas under hela budgetåret 1929/1930 som under år 1929, skulle generalpoststyrelsen icke hava anledning att nu beräkna annat överskottsbelopp för budgetåret i fråga än för kalenderåret 1929. Genomförandet vid mitten av år 1929 av de förberörda portoändringarna torde emellertid böra med nödvändighet innebära, att överskottet för första halvåret 1930 måste beräknas understiga överskottet för samma tid år 1929 med ett belopp, som ungefär motsvarar portosänkningens inverkan under de månader av år 1930, för vilka överskott antages kunna inlevereras före den 1 juli 1930. Generalpoststyrelsen räknar emellertid med, att statskassan skall under budgetåret 1929/1930 kunna tillföras lika stort överskottsbelopp som det i riksstaten för budgetåret 1928/1929 upptagna beloppet, eller 13 miljoner kronor.

I anslutning till vad sålunda anförts föreslår generalpoststyrelsen, att *inkomstöverskottet av poströrelsen* upptages i riksstaten för budgetåret 1929/1930 till 13 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket.

Riksräkenskapsverket har, under förutsättning att den ifrågasatta regleringen av postavgifterna komme att genomföras samt i avsaknad av närmare uppgifter om den ekonomiska innebörden av nämnda reglering, ansett sig böra upptaga inkomsten av postverket för budgetåret 1929/1930 till 13,000,000 kronor.

Statsverkspropositionen.

I statsverkspropositionen hava postmedlen upptagits med av generalpoststyrelsen och riksräkenskapsverket beräknat belopp, 13,000,000 kronor.

Prop. nr 233.

I proposition den 3 maj 1929, nr 233, har Kungl. Maj:t föreslagit vissa nedsättningar i gällande postavgifter. Vid behandlingen av denna proposition, som icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas, har riksdagen beslutat förlängning intill utgången av år 1930 av giltighetstiden för de enligt beslut av 1925 och 1928 års riksdagar gällande provisoriska bestämmelserna i fråga om villkoren för postbefordran av tidningar och andra periodiska skrifter.

Utskottet.

Enligt vad utskottet inhämtat, har postverkets rörelse under år 1928 lämnat ett överskott av 13,587,255 kronor 23 öre.

I den skrivelse, som föranlett propositionen nr 233, har generalpoststyrelsen förklarat, att, med tillämpning av nuvarande postavgifter, postverkets inkomstöverskott under år 1929 borde kunna, därest inga oförutsedda förhållanden inträdde, beräknas till mellan 14.5 och 14.8 miljoner kronor, även-

som att enahanda överskottsbelopp kunde antagas bliva inlevererat till statskassan under budgetåret 1929/1930.

I anslutning till sistnämnda beräkning av generalpoststyrelsen hemställer utskottet,

att överskott å postverket måtte i riksstaten för budgetåret 1929/1930 upptagas till kronor 14,500,000.

Stockholm den 1 juni 1929.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: herrar Johan Nilsson i Kristianstad, Bårg, Boman *, Kristensson *, K. Oscar Ericson i Obergå, Leander, Björnsson, Johansson i Arkösund, Bengtsson i Kullen, Hamrin, Olsson i Golvvasta, Björklund, Nylander *, Olsson i Gävle, Nilsson i Hörby, Wahlmark, Jönsson i Slätåker, Johansson i Östersund *, Ericson i Boxholm och Anderson i Linköping *.

* Icke närvarit vid justeringen av betänkandet.

Reservationer:

beträffande punkten 1:o A):

av herrar Johan Nilsson i Kristianstad, Boman, Bengtsson i Kullen, Nylander, Jönsson i Slätåker och Anderson i Linköping, vilka anför:

»Under senare år har man strävat att hålla en viss avvägning mellan indirekta och direkta skatter såväl vid ökning som vid nedsättningar i skatterna. Om riksdagen bifaller det av bevillningsutskottets majoritet i detta betänkande framlagda förslaget, kommer ett anmärkningsvärt avsteg att göras från denna praxis. Mot indirekta skattelättnader på mellan 18 och 19 miljoner kronor för år skulle komma att stå en sänkning av den direkta skatten med endast 5 miljoner kronor. Vi kunna icke finna denna avsevärda förskjutning till förmån för de indirekta skattelättnaderna på bekostnad av de direkta vara berättigad med hänsyn till det faktiska skattetryckets verkningar på olika samhällsklasser. Ej heller kunna vi medgiva, att det för folkets stora flertal skulle vara skäligen likgiltigt om

den direkta skatten bibehölles vid sin nuvarande, enligt vår åsikt abnormt höga nivå. Det avgörande skälet för den sänkning av inkomst- och för mögenhetsskatten, som av Kungl. Maj:t föreslagits, är emellertid det som av finansministern i årets finansplan framhållits och som av dåvarande statsministern Ekman närmare utvecklades i ett anförande under remissdebatten i andra kammaren vid 1928 års riksdag, nämligen att det för näringslivets intressen och dess konkurrensmöjligheter gentemot utlandet är av synnerligen stor betydelse att skattetrycket, vilket här i landet är högre än i åtskilliga med oss på världsmarknaden konkurrerande länder, lättas i den mån som det statsfinansiella läget detta tillåter. Då vid uppgörande av budgeten för statsregleringsåret 1929/1930 man kan räkna med en betydligt större avkastning av vissa inkomstitlar än som i statsverkspropositionen förutsatts, synas oss goda skäl föreliggande att vidtaga en större sänkning av inkomst- och förmögenhetsskatten än den av Kungl. Maj:t föreslagna. Staten bör icke i inkomst- och förmögenhetsskatt uttaga mera än vad som erfordras för de nödvändiga statsbehovens täckande sedan skäliga lindringar i andra skattetungor företagits.

Utfallet av inkomst- och förmögenhetsskatten för nästkommande budgetår torde bliva väsentligt gynnsammare än det i statsverkspropositionen beräknade. Bland flera samverkande orsaker har säkerligen härtill bidragit den ökade stränghet, varmed taxeringsmyndigheterna gått till väga vid granskning av deklARATIONERNA. De ingripande åtgärder, som i sådant syfte vidtagits, och som enligt sakens natur ofta nog föranleda besvär även för lojala skattskyldiga, fördragas säkerligen med jämnmod, därest åtgärderna medverka till en lindring i den direkta skattebördan för dessa skattskyldiga.

Då vi likväl nu stanna vid att yrka bifall till Kungl. Maj:ts förslag ifråga om skatteprocenten för inkomst- och förmögenhetsskatten beror detta i icke ringa mån på att ytterligare förluster å Kreditkassans verksamhet torde vara att förutse, vilket beklagligtvis går ut över skattedragarna. Vi vilja dock uttala att denna skatteprocent icke får betraktas som en normal skattesats, utan att ytterligare nedsättning av denna bör ske, i den mån som det statsfinansiella läget så tillåter.

Av sålunda anförda skäl hava vi inom utskottet yrkat, att utskottet måtte hemställa,

att riksdagen måtte,

med bifall till Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag angående skatteprocenten samt med avslag å de likalydande motionerna I: 90 av herr Möller och II: 151 av herr Hansson i Stockholm, i vad desamma avse inkomst- och förmögenhetsskatten,

besluta, att inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1929 skall utgå med 140 procent av de i 18 § i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt stadgade grundbelopp.»; samt

av herrar *K. Oscar Ericson* i Oberga, *Olsson* i Golvvasta och *Nilsson* i Hörby, som anfört:

»På grund av de avsevärda sänkningar av den indirekta beskattningen, som föreslagits och delvis redan beslutats, synes med hänsyn till önskvärd och rimlig proportion mellan direkt och indirekt beskattning en större sänkning av skatteprocenten än vad utskottet föreslagit böra ske. Då vissa inkomstitlar synas komma att lämna större belopp än vad i statsverkspropositionen beräknats, bör det — även om en del utgiftsposter hava undergått höjning — vara möjligt att vidtaga sänkning av inkomst- och förmögenhetsskatten till av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen föreslagen procentsats.

Skulle ytterligare inkomster visa sig erforderliga, vilja vi erinra om vårt förslag till bibehållande av fondstämpeln vid nuvarande belopp. Vid övervägande huruvida sänkning av fondstämpeln eller sänkning av skatteprocenten bör äga rum kunna vi icke finna annat än att sänkning av skatteprocenten måste anses vara av den ojämförligt största betydelsen för näringslivet i sin helhet och därför i första hand bör ifrågakomma.

Med stöd av det anförda få vi hemställa,

att riksdagen måtte,

med bifall till Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag angående skatteprocenten samt med avslag å de likalydande motionerna I: 90 av herr Möller och II: 151 av herr Hansson i Stockholm, i vad desamma avse inkomst- och förmögenhetsskatten,

besluta, att inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1929 skall utgå med 140 procent av de i 18 § i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt stadgade grundbelopp.»

Bilaga A

till betänkandet Nr 32.

1928 års skattetaxeringar.

(Milj. kronor.)

	Enskilda	Aktiebolag m. fl.	Tillsammans
Inkomst av fast egendom:			
1. Jordbruksfastighet	420.4	34.0	454.4
2. Annan fastighet	155.0	69.3	224.3
Summa	575.4	103.3	678.7
Inkomst av kapital	421.5	60.0	481.5
Inkomst av arbetsanställning m. m.	3,602.8	—	3,602.8
Inkomst av rörelse eller yrke eller eljest	515.3	418.5	933.8
Summa uppskattad inkomst	5,115.0	581.8	5,696.8
Avdrag:			
1. Enligt 11 § 2 mom. 4:o) bevillningsförordningen	243.3	3.1	246.4
2. För kommunalutskylder	289.0	48.0	337.0
3. Övriga vid bevillningstaxeringen ej åtnjutna avdrag	32.0	8.0	40.0
Summa avdrag	564.3	59.1	623.4
Återstod	4,550.7	522.7	5,073.4
¹ / ₆₀ av den taxerade förmögenheten	255.0	—	255.0
Till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerat belopp	4,805.7	522.7	5,328.4
Utnyttjade Orts- och familjeavdrag	2,867.1	—	2,867.1
Beskattningsbart belopp	1,938.6	522.7	2,461.3
Uträknad skatt (procenttal av grundbeloppet = 150) ¹	108.0	44.8	152.8
Skatteprocent i medeltal	5.57	8.57	
Under budgetåret 1928/1929 inflytande skatt (96 %)			146.7

¹ Det procenttal av grundbeloppet, efter vilket skatten utgått, har varit 150.

Bilaga B

till betänkandet Nr 32.

Beräkningar angående 1929 års skattetaxeringar.

(Milj. kronor.)

	Enskilda	Aktiebolag m. fl.	Tillsammans
Inkomst av fast egendom:			
1. Jordbruksfastighet	425	35	460
2. Annan fastighet	160	75	235
Summa	585	110	695
Inkomst av kapital	430	20	450
Inkomst av arbetsanställning m. m.	3,630	—	3,630
Inkomst av rörelse eller yrke eller eljest...	525	375	900
Summa uppskattad inkomst	5,170	505	5,675
Avdrag:			
1. För ränta å gäld, förlust å viss inkomstkälla, periodiskt understöd, försäkringspremier m. m.	253
2. För kommunalutskylder	350
3. Värdeminskning å byggnader, vissa förluster m. m.	40
Summa avdrag	582	61	643
Återstod	4,588	444	5,032
$\frac{1}{60}$ av den taxerade förmögenheten	260	—	260
Till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerat belopp	4,848	444	5,292
Utnyttjade orts- och familjeavdrag	2,825	—	2,825
Beskattningsbart belopp	2,023	444	2,467
Skatteprocent i medeltal ¹	5.20 %	8.00 %	
Uträknad skatt	105.2	35.5	140.7
Under budgetåret 1929/1930 inflytande skatt (96.1 %)			135.2

¹ Det procenttal av grundbeloppet, efter vilket skatten beräknas skola utgå, har upptagits till 140.